

Afstemning

Formanden:

Jeg foreslår, at lovforslaget går direkte til tredje behandling uden fornyet udvalgsbehandling. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget. (*Ophold*). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

5) Forespørgsel nr. F 11:

Forespørgsel til statsministeren:

»Hyvad kan statsministeren oplyse om arbejdet i Globaliseringsrådet indtil nu og planerne for arbejdet fremover?«

Af Steen Gade (SF) og Ole Sohn (SF).

(Forespørgslen anmeldt 27/10 2005. Fremme af forespørgslen vedtaget 2/11 2005).

Begrundelse

Steen Gade (SF):

Når SF har stillet denne forespørgsel om arbejdet i statsministerens Globaliseringsråd, er der to grunde til det.

For det første har SF længe været optaget af at finde de rette svar på de udfordringer, som globaliseringen stiller os over for. Derfor har det også undret os voldsomt, at statsministeren indtil nu har anskuet globaliseringen alene som et spørgsmål om konkurrenceevne, og hvordan vi i Danmark kan klare os i den globale konkurrence. Snævert nationalt.

Det er selvfølgelig et tema, men det kan overhovedet ikke stå alene. Det går ikke. Globaliseringen er jo den ultimative konstatering af, at vi er globalt afhængige af hinanden på snart sagt alle områder i en forrygende forandringsproces, som omfatter hele kloden.

Her handler det i stedet om at åbne sig over for omverdenen og formulere sammenhængende politikker mellem national og international politik for at være med til at skabe en globalisering med et menneskeligt ansigt: i kamp mod fattigdom, for øget lighed og at komme i gang med at ændre den forureningskurs, der kan slå kloden i stykker.

Jeg håber, debatten i dag kan rykke.

For det andet er jeg enig med professor Tim Knudsen fra Københavns Universitet, når han i

Weekendavisen i fredags giver udtryk for, at Globaliseringsrådet er udtryk for:

»... en hidtil uset grad af centralisering af politikdannelse«, hvor Folketinget bare sidder i venteposition.

Det er faktisk blevet statsministerens private tænketank eller måske rettere fokusgruppe. Jeg synes, Folketinget har brug for at blive kraftigere involveret. Jeg synes oven i købet, at den måde, det er tilrettelagt på, har en række elementer af at være autoritært og alt for knyttet til kun statsministeren og hans person.

For dog at sikre lidt inddragelse af Folketinget har vi i dag anmeldt den her forespørgsel, sådan at vi også får en debat, inden statsministeren for den endrende offentlighed offentliggør konklusionerne. Så jeg venter spændt på, hvad statsministeren kan oplyse om arbejdet i Globaliseringsrådet indtil nu, men også om planerne fremover.

Besvarelse

Statsministeren (Anders Fogh Rasmussen):

Allerførst vil jeg sige, at jeg er utrolig glad for, at vi får denne debat i Folketinget netop på dette tidspunkt.

Kl. 14.05

Globalisering er et stort og vigtigt emne. Globalisering er jo i virkeligheden et udtryk for den stadig skærpede konkurrence, som vi bliver udsat for fra verden omkring os. Og det kan godt få mange til at være lidt tøvende, måske ligefrem lidt frygtssomme over for globalisering. Men regeringens udgangspunkt er nu, at globaliseringen først og fremmest åbner en masse nye muligheder for Danmark – muligheder for at få nye markeder, muligheder for at øge velstanden, muligheder for at få skabt mere spændende job og i det hele taget muligheder for at tage del i og påvirke en dynamisk international udvikling.

Men vi skal selvfølgelig også være klar over, at den ene side er mulighederne, men den anden side er, at der også er nogle risici. Vi risikerer at sakke bagud i konkurrencen, så vi ikke kan fastholde Danmarks position som et af verdens rigeste lande, og vi risikerer, at især de ufaglærte bliver hægtet af udviklingen. Derfor er det vigtigt at møde denne udfordring fra globaliseringen offensivt. Vi skal forstærke vores konkurrencekraft, og vi skal forstærke vores sammenhængskraft i det danske samfund.

Det er derfor, regeringen vil udarbejde en samlet strategi for Danmark i den globale økonomi; en strategi, som giver svar på, hvordan vi bedst kan gribe de muligheder, som globaliseringen giver os, og møde de udfordringer, som globaliseringen stiller os over for.

Nu sagde hr. Steen Gade i sin begrundelse for forespørgslen, at regeringen anskuer dette her snævert nationalt. Det kan jeg fuldstændig afvise. Nej, tværtimod, vi tager en meget global indgangsvinkel til det her. Men jeg vil gerne understrege, at regeringen tager sit afsæt i, hvordan vi kan sikre danskerne de bedste tænkelige muligheder for at klare sig i globaliseringen. For det, vi føler et ansvar over for, er, at de mennesker i Danmark, som risikerer at miste deres job som følge af globaliseringen, så hurtigt som muligt kan få et nyt job.

Og der må jeg sige ligeud til hr. Steen Gade: Regeringen tager ikke den der teoretiske, venstreorienterede vinkel på det, at det er ligegyldigt, bare man interesserer sig for den store verden rundt omkring os. Det er netop balancen: Vi skal have begge dele taget i betragtning. Vi har som politikere i Danmark i høj grad et ansvar for at sikre, at det danske samfund er stærkest muligt rustet til, at vi til gengæld for de job, der bliver nedlagt, hurtigst muligt kan oprette nye job, så vi kan sikre beskæftigelsen her i landet. Det må jeg sige ligeud til hr. Steen Gade, det er selvfølgelig regeringens udgangspunkt. Men det har også nogle globale vinkler, og dem beskæftiger vi os i høj grad med i Globaliseringsrådet.

Regeringen nedsatte så i april 2005 et Globaliseringsråd, som skal rådgive os om strategien. Rådet er bredt sammensat af repræsentanter fra fagforeninger, erhvervslivets organisationer, enkeltpersoner fra virksomheder og fra uddannelses- og forskningsverdenen og så desuden nogle ministre. Fra regeringen deltager økonomi- og erhvervsministeren, finansministeren, undervisningsministeren, videnskabsministeren og jeg selv. Rådet har i alt 26 medlemmer.

Vi har netop nedsat et bredt sammensat Globaliseringsråd, fordi vi står over for en meget bred og meget sammensat dagsorden. Globaliseringen rejser spørgsmål om Danmarks udvikling mange år frem i tiden, og derfor er det afgørende at inddrage alle dele af det danske samfund, når vi skal formulere svarene. Vi vil netop lytte til alle dele af det danske samfund. Vi vil inddrage organisationer, vi vil inddrage eksperter på de forskellige områder. Vi ønsker en bred

og en åben debat om Danmark i den globale økonomi.

Den måde at gribe det an på er den moderne måde at føre politik på. Den bygger samtidig på en dansk tradition for at inddrage mennesker, der er berørt af eller har særlig indsigt i et område, i udviklingen af den konkrete politik.

Jeg kan så om arbejdsformen oplyse, at rådet før sidste sommerferie, altså i maj og juni 2005, holdt tre møder, hvor vi diskuterede Danmarks udfordringer i globaliseringen. Inden sommerferien aftalte rådet en arbejdsplan for de møder, der så skulle være i efteråret og vinteren. Og regeringen offentliggjorde i maj sidste år en debatpjece, som simpelt hen hedder »Danmark og globaliseringen«.

Kl. 14.10

Efter sommerferien gik rådet så i gang med en møderække på i alt ni temamøder.

Vi har holdt fire møder om uddannelse. Det var et møde om, hvordan vi får verdens bedste folkeskole; et møde om, hvordan erhvervsuddannelserne kan bidrage til at sikre, at alle unge får en ungdomsuddannelse; et møde om videregående uddannelser i verdensklasse; og endelig et møde med tre tværgående temaer på uddannelsesområdet, nemlig om internationalisering af uddannelserne, om gymnasierne og om, hvordan de unge kan blive hurtigere færdig med deres uddannelser. Så det var altså i alt fire møder om uddannelse.

Derefter holdt vi to møder om forskning og spredning af viden i det danske samfund. Vi holdt et møde om offentlig forskning og et møde om den private forskning og om, hvordan vi får viden og resultater fra den offentlige forskning hurtigst muligt ud i virksomhederne, ud i samfundet for at gøre nytte der. Så det var altså to møder om forskning.

Endelig holdt vi i sidste uge et møde om iværksættere.

Og så mangler vi to temamøder, som ligger i februar måned. Hovedoverskriften for de to møder er det, vi kalder »Det innovative samfund«. Vi har valgt at dele det op, så vi på det første møde i februar drøfter konkurrencekraft og innovation og på det andet møde drøfter, hvordan vi kan sikre sammenhængskraften i samfundet. Og i den forbindelse vil vi også diskutere, om jeg så må sige den globale sammenhængskraft, altså den internationale dimension.

Vi har organiseret de ni temamøder på følgende måde: Et temamøde løber over 2 dage. På førstedagen inviterer vi eksperter til at holde op-

læg, og vi inviterer organisationer og enkeltpersoner til at deltage i debatten efter oplæggene, og organisationerne bliver opfordret til at komme med et skriftligt oplæg om det, der nu er mødets tema. Så vidt førstedagen.

På andendagen diskuterer selve Globaliseringsrådet med udgangspunkt i, hvad der er foregået den første dag, og det debatoplæg, der er sendt ud.

Jeg kan sige, at alt materiale til møderne bliver lagt på vores hjemmeside: dagsordener for møderne, deltagerliste for møderne, eksperternes foredrag, organisationernes oplæg, baggrundsmateriale og regeringens debatoplæg. Og hjemmesiden har også et debatforum, hvor alle kan give deres mening til kende.

Så kort sagt: Hele processen er, hvad jeg vil kalde pivåben.

Når vi så er kommet igennem alle ni temamøder, vil rådet have hørt næsten 50 indledere eller oplægsholdere, heraf flere fra udlandet, og vi vil have diskuteret med omkring 150 personer, som delvis repræsenterer organisationer, delvis er med, fordi de på en interessant måde har bidraget til debatten om globalisering eller i det hele har interesser i sagen.

Der er altså tale om i alt ni temamøder, og de vil give et væsentligt bidrag til regeringens samlede strategi for Danmark i den globale økonomi. Jeg kan oplyse, at strategien bliver offentliggjort i slutningen af marts, og herefter vil regeringen indkalde Folketingets partier til forhandlinger om de konkrete initiativer.

Så jeg må også afvise hr. Steen Gades påstand om, at der skulle være tale om en hidtil uset grad af centralisering. Jeg vil sige, at der er tale om et meget sjældent eksempel på en særdeles vidtgående decentralisering af processen med inddragelse af meget, meget brede grupper i det danske samfund og forberedelse over en ganske lang periode. Så det er faktisk forbilledligt som forberedelse af en stor sag i det danske folkestyre.

Omdrejningspunktet i Globaliseringsrådets arbejde er, hvad vi kan gøre bedre i det danske samfund. Vi bruger ikke så mange kræfter på at rose de ting, der fungerer godt, ikke fordi der ikke kan være grund til det, men fordi det ikke er det, der er det væsentlige for at kunne lægge den rigtige strategi.

Kl. 14.15

Derfor vil jeg nøjes med helt kort at konstatere, at det jo går godt med dansk økonomi. Vi har et stærkt udgangspunkt for at indføre de nød-

vendige reformer af bl.a. uddannelse og forskning – reformer, der er afgørende for, at vi kan bevare Danmark med en stærk konkurrencekraft og en stærk sammenhængskraft.

Uddannelse står meget centralt i rådets arbejde, uddannelse er forudsætningen for, at den enkelte kan omstille sig i en global økonomi. Uddannelse er også nøglen til, at vi kan få alle med i udviklingen.

Vi vil ikke have et todelt samfund med en elite, der kan klare det hele, og så en restgruppe, der bare bliver hægtet af. Vi vil have et samfund, der hænger sammen; derfor den stærke sammenhængskraft, og derfor er uddannelse så vigtig, hele vejen fra folkeskole til universiteter. Så vi tager fat på det hele, netop fra folkeskolen og til de videregående uddannelser. Vi skal uddanne flere, og vi skal uddanne dem bedre.

Et andet stort emne er forskning og udvikling.

Udgangspunktet er, at vi skal bruge flere penge til forskning. Vi skal op på at bruge mindst 3 pct. af bruttonationalproduktet til forskning i 2010, og heraf skal den offentlige forskning i 2010 op på 1 pct. af bruttonationalproduktet. Det er regeringens mål, og jeg er ret overbevist om, at det når vi også.

Vi har så i rådet drøftet, hvordan vi kan sikre, at vi får kvalitet for pengene, hvordan vi får forskning i verdensklasse. Kvalitet skal være det absolut bærende princip for fordeling af alle forskningsmidler; der skal være større konkurrence om midlerne.

På det seneste rådsmøde diskuterede vi iværksættere. Faktisk er udgangspunktet ganske godt. Danmark er på niveau med de bedste iværksætterlande, når det gælder start af nye virksomheder. Men alt for få af de nye virksomheder skaber vækst, kun ca. 5 pct. af de danske iværksættere får hurtigt en høj vækst i omsætningen eller i beskæftigelsen inden for de første år. I de førende iværksætterlande er det tre gange så mange, så også her er der behov for en bedre indsats inden for uddannelse, rådgivning og tilførsel af kapital.

Så det er altså et meget, meget bredt spektrum af emner, vi drøfter i Globaliseringsrådet. Drøftelserne er i fuld gang, og min forventning til arbejdet i rådet har fra starten været, at vi kunne danne os i hvert fald en fælles opfattelse af, hvor problemerne ligger – og det synes jeg man må sige at vi har gjort – og også gerne en fælles opfattelse af, hvor løsningerne ligger. Det forsøger vi.

Men jeg vil gerne understrege, at det til syvende og sidst er regeringen og Folketinget, der har ansvaret. Globaliseringsrådet er rådgivende, men jeg betragter dette at ruste det danske samfund bedre til at klare udfordringerne fra globaliseringen som en national opgave, og derfor er det utrolig vigtigt at inddrage brede grupper i forberedelsen af en sådan strategi, og det er vigtigt, at denne proces er en åben proces, akkurat som regeringen har tilrettelagt det.

Så jeg ser frem til en konstruktiv drøftelse og gode forhandlinger med Folketingets partier om de helt konkrete politiske forslag, når vi når dertil.

Formanden:

Tak til statsministeren. Så går vi i gang med forhandlingen, og først er det ordføreren for forespørgerne, hr. Steen Gade.

Forhandling

Steen Gade (SF):

Tak for svaret fra statsministeren.

Jeg er helt enig i det, statsministeren sluttede med, at det at ruste det danske samfund til at tackle globaliseringen kan betragtes som en national opgave.

Det er jo sådan set egentlig grunden til, at jeg har været forundret over statsministerens tilrettelæggelse af det her, altså i et forholdsvist konventionelt nedsat udvalg, som er sådan en slags fokusgruppe for statsministeren, og at statsministeren aldrig nogen sinde i det her forløb har inviteret Folketinget og sagt: Kom alle partier, lad os lave et forløb, hvor Folketinget er inddraget i den her debat. I stedet for kører han sit eget løb i Globaliseringsrådet.

Jeg ved jo heller ikke, hvordan medlemmerne af Globaliseringsrådet har det med det, for jeg har forstået, at det jo alligevel er statsministerens konklusioner, der er Globaliseringsrådets konklusioner, men det har jeg måske misforstået.

Så jeg kunne forestille mig, at hvis man virkelig skulle have været så pivåben, som statsministeren siger at han egentlig ønsker at være, så skulle det have været tilrettelagt helt anderledes.

Kl. 14.20

Det med, at det er en hidtil uset centralistisk måde at arbejde på – det er ikke mit udtryk, det var en professor fra Københavns Universitet,

der sagde det; det behøver selvfølgelig ikke at gøre det bedre, men det er altså ikke noget, jeg har fundet på – dækker faktisk ret godt. Men nu har vi fået debatten, så ikke mere om formen.

Det, jeg synes statsministeren går lidt galt i byen med, er at definere det, at det er det danske samfunds vigtigste opgave i de her år, på den måde, at vi kun skal diskutere – sådan virker det – hvad vi gør i Danmark, og ikke sætte det i ordentlig sammenhæng med, hvad der sker i resten af verden, for det er trods alt globalisering, det her handler om. Og man kan heller ikke se det ret meget bredere end til at omhandle konkurrenceevne. Det synes jeg da er enormt snævert. Og det er faktisk det, jeg mener med, at det er både snævert, kan man sige, politisk tænkt og snævert nationalt.

Lad mig tage et eksempel. Et af de steder, hvor det skal lykkes os at få sammenhæng, er, at vi forener, hvordan vi får gjort noget effektivt ved miljøkatastrofer, der truer, og det at skabe nye arbejdspladser for de 250.000, vi mister hvert år. Vi skal ifølge vismændene skaffe 250.000 hvert år bare for at følge med. Ja, det gør vi jo så ved at styrke og udvikle de teknologier, f.eks. inden for vedvarende energi, vindmøller og andre ting, hvor vi kan skabe nye arbejdspladser i Danmark, men samtidig ved at være med til at løse verdens problemer.

Det er den slags sammenhæng, som jeg savner, den måde at tænke på, som er meget mere bred, og som virkelig ville være involverende.

Jeg synes, det snævre hænger lidt sammen med, at det er, som om vi i Danmark er blevet helt utrolig bange for globalisering. Vi har nationale kanoner, vi har en lukket flygtninge/indvandrerpolitik, vi giver mindre i ulandsbistand, end vi gjorde før osv. Altså, der er et eller andet element, som statsministeren, synes jeg, også er med til at fremme, af, at vi hygger os i smug, og så skal vi prøve at se at klare os.

Så en betragtning om de korttidsuddannede, de, der først og fremmest er i farezonen i Danmark i den her proces. Jeg synes, det er vigtigt, at der sættes meget fokus på det. Jeg hørte statsministeren nævne det, og ros for det. Det er en vigtig del af det her, at vi ikke bare tænker uddannelse – alle partier er enige, for så vidt angår forskning og innovation; det er ikke dér, uenigheden ligger – men også satser på at skabe job til de korttidsuddannede.

Så en betragtning om koblingen til den globale dagsorden, 2015-målene, udryddelse af fattigdommen. Sandheden er jo, at vi klarer os bedre i

konkurrencen, vi får det bedre i Danmark, hvis vi også er mere retfærdige, hvis vi kæmper hårdt globalt for en bedre global fordeling. Og jeg synes, de ting skal tænkes sammen.

Min sidste anke, og den er også ganske stor: Hvordan tror statsministeren vi kan lave alle de her ting uden at koble det sammen med beslutninger på EU-plan? Jeg hørte ikke EU nævnt en eneste gang; det blev jeg helt forvirret over. Hvordan i alverden tror man at Danmark skal kunne klare sig i en global konkurrence, uden at det går vores naboer godt, uden at de er igenem samme omstillingsprocesser, uden at der er sat fokus på det? Jeg hørte, at det ikke var en del af statsministerens dagsorden og heller ikke havde været det.

På den baggrund vil jeg gerne på vegne af SF, Socialdemokratiet og Det Radikale Venstre fremsætte følgende:

Forslag til vedtagelse

»Folketinget understreger vigtigheden af, at Danmarks globaliseringsstrategi ikke alene fastlægges ud fra, hvad der skaber job og velstand i Danmark, men i lige så høj grad ud fra, hvad der løser de fælles globale problemstillinger. Derfor opfordres regeringen til at udarbejde en sammenhængende strategi, hvis mål er:

- en mere retfærdig fordeling af mulighederne i verden, miljømæssig bæredygtighed, markedsadgang for ulandene, respekt for menneskerettighederne og udvikling af demokrati,
- at inddrage EU,
- at øge den danske bistand ud over væksten i BNP samt opbygge en global ramme for fred, sikkerhed og miljø,
- at satse på ressource- og miljøvenlig teknologiudvikling,
- at øge investeringen i forskning og innovation samt sikre alle uddannelse, der fremmer den enkeltes dygtighed, kreativitet og selvstændighed,
- at skabe job til alle, med særligt fokus på de grupper, der risikerer deres job som følge af den globale arbejdsdeling.«

(Forslag til vedtagelse nr. V 28).

Kl. 14.25

Formanden:

Der er nu fremsat følgende forslag til vedtagelse: (Se foran). Dette forslag indgår herefter i forhandlingen.

(Kort bemærkning).

Per Clausen (EL):

Det var jo en meget udmærket tale, men jeg synes, at der i forslaget til vedtagelse i hvert fald var et par uklarligheder, som jeg godt vil have afklaret. Den ene handler om ulandenes markedsadgang, og den anden handler om, at EU skal inddrages.

Jeg vil gerne spørge hr. Steen Gade: Når hr. Steen Gade siger, at EU skal inddrages, er det så med den politik, som EU for nærværende lægger i forhold til ulandene, hvor man er meget treven med at give ulandene adgang til EU's markeder, men er meget insisterende på, at EU og USA og de store multinationale selskaber skal have adgang til ulandenes markeder?

Mener hr. Steen Gade ikke, at det er fornuftigt på den ene side at sige, at der skal åbnes til de vestlige landes markeder for ulandene, men at det på den anden side må være rimeligt, at ulandene har mulighed for at forsvare landbrugsproduktion og industriproduktion imod meget store og meget stærke multinationale koncerner?

(Kort bemærkning).

Steen Gade (SF):

Jeg tror godt, hr. Per Clausen kender SF's synspunkt på markedsadgang. Vi kæmper hårdt for, at ulandene får markedsadgang til EU i første række på landbrugsområdet, hvor EU opfører sig helt forkert, og vi kæmper for at ændre det. Så der er ingen tvivl om det synspunkt. Det tror jeg vi er helt enige om.

Det, der er meningen med at inddrage EU, er sådan set, at hvis man skal gøre noget for at skabe en mere retfærdig verden, for at løse nogle af miljøproblemerne, så er man nødt til at bruge EU. Det kan vi ikke klare alene i Danmark, det er vi nødt til at bruge EU til.

Dernæst: Skal vi have gang i det, som statsministeren snakker om, arbejdspladser her i landet, så er vi da også nødt til at koordinere noget af vores politik på det område for at være sikre på, at vi får skabt de arbejdspladser. Det handler da f.eks. om at få EU til også at satse massivt på vedvarende energi.

(Kort bemærkning).

Per Clausen (EL):

Den anden del af mit spørgsmål synes jeg ikke rigtig jeg fik noget svar på, nemlig om hr. Steen Gade er enig med EU, når EU kræver, at også ulandene skal åbne deres markeder for vestlige landes produkter, store multinationale selska-

bers produkter, og om det også er sådan, at vi skal stille krav om, at de liberaliserer og privatiserer i forhold til deres offentlige sektor og altså åbner for, at tjenesteydelser kan sælges på tværs af grænserne.

Det er jo meget godt, at hr. Steen Gade mener, at EU kunne komme til at spille en positiv rolle engang, det vil jeg ikke sige noget grimt om lige nu, men spørgsmålet er: Er hr. Steen Gade enig med den politik, EU har i dag, eller er det EU, hr. Steen Gade vil inddrage, et helt andet EU end det, vi snakker om i dag?

(Kort bemærkning).

Steen Gade (SF):

Det er bestemt det samme EU, men det er med den anden politik end den, EU fører i dag på de punkter, som hr. Per Clausen nævner. Det ved hr. Per Clausen jo godt, for vi har haft den diskussion før her i salen.

For SF er det helt afgørende, at man ikke har en noget for noget-politik – det er jo sådan et motto, statsministeren har indført, noget for noget. Det mener vi ikke. Rige lande skal gå ind og give rettigheder til fattige lande, uden at fattige lande skal give noget til gengæld.

(Kort bemærkning).

Per Ørum Jørgensen (KF):

Nu mener jeg jo ellers, at hr. Steen Gade er en gemytlig mand, men jeg synes, jeg fornemmer en form for fornærmethed, lidt mavesurhed over processen omkring Globaliseringsrådet, men jeg håber da, at hr. Steen Gade, når vi kommer lidt længere i processen, kan se meningen i det, hvilket de fleste andre kan.

Kl. 14.30

Det, jeg gerne vil hæfte mig ved, er udtrykket bange for globaliseringen. Det kan være, at jeg har misforstået hr. Steen Gade, men det blev koblet op på, at den her regering virkelig har taget fat på det her med fagligheden og på at styrke de unge menneskers kompetencer.

Mener hr. Steen Gade virkelig ikke, at det, der hedder viden, er vigtigt for at ruste Danmark til globaliseringen; at det er vigtigt, at vi sikrer, at vores elever kan læse og skrive, når de forlader folkeskolen; at vi sikrer, at de unge får en ungdomsuddannelse; at der er flere, der får en videregående uddannelse?

(Kort bemærkning).

Steen Gade (SF):

Jeg tror, at hr. Per Ørum Jørgensen helt har misforstået, hvad jeg sagde. Jeg er fuldstændig enig i den satsning på uddannelse og på at skabe job og ruste de unge mennesker. Det er jo ikke det, vi er uenige om.

Det kan være, at vi er uenige om nogle andre ting. SF går f.eks. ind for, at alle skal have mulighed for 12 års uddannelse, og at de, der ikke har det i dag, skal have lov til at få 12 års uddannelse, også selv om de er 30 eller 40 år, fordi uddannelse er et afgørende element i, at vi kan klare os i konkurrencen.

Det, jeg kritiserer, er, at regeringen og spørgeren tilsyneladende ikke sætter det her ind i den globale sammenhæng, men kun tænker på, hvordan vi skal klare os selv. Vi er dybt afhængige af, hvordan det går i resten af Europa, og hvordan resten af verden udvikler sig.

(Kort bemærkning).

Per Ørum Jørgensen (KF):

Det vil jeg sige, at jeg kan være mere rolig, kan jeg forstå på hr. Steen Gade. Hr. Steen Gade bekræfter faktisk den strategi, som ligger i de debatoplæg, om, at vi skal styrke det, der hedder viden, og at vi skal styrke vores uddannelser. Skal jeg forstå hr. Steen Gade sådan, at han faktisk støtter de intentioner, der reelt ligger i de debatoplæg fra Globaliseringsrådet?

(Kort bemærkning).

Steen Gade (SF):

Nu vil jeg i hvert fald ikke være mavesur.

Det er der jo ingen partier i Danmark der er uenige i. Der var ingen, der i debatten under folketingsvalgkampen var uenige i, at vi skulle styrke uddannelsen. Det kan være, at vi ikke bliver enige om hvordan og sådan noget, men at vi har brug for øget uddannelse, anser jeg for en banalitet, som alle danskere er enige om.

Jeg synes, det er lidt skørt, at man tror, at man bare kan hæve flaget og sige, at man vil have mere uddannelse, og at man så skulle have sagt noget originalt. Nej, så har man sagt noget meget almindeligt. Men vi konstaterer også med glæde, at vi er enige om nogle overskrifter. Det er bare ikke nok.

Første næstformand (Svend Auken):

Vi siger tak til ordføreren og går videre i ordførerrækken. Den næste er hr. Svend Erik Hovmand.

Svend Erik Hovmand (V):

Jeg synes, det er glædeligt, at vi får debatten. Jeg er sikker på, at vi får flere af dem her i Folketinget. Det er i øvrigt helt op til os selv, hvad vi ønsker at diskutere her.

Globalisering er ikke noget, vi kan vælge til eller fra. Det er et vilkår, som både borgere og virksomheder må forholde sig til. Det skyldes især den teknologiske udvikling, hurtig og billig transport, kommunikation over store afstande på tværs af kloden samt åbning af markederne i Østeuropa og Asien.

Den udvikling, som både WTO, EU og Danmark har bidraget til, har betydet, at der er opstået nye markedsmuligheder og nye muligheder for at styrke konkurrenceevnen til gavn for forbrugerne gennem samarbejde med videninstitutioner og underleverandører i andre lande.

Globaliseringens muligheder skaber også nye job. I Danmark er beskæftigelsen vokset med 150.000 job over de sidste 10 år, og undersøgelser viser, at virksomheder, der har succes og udvider beskæftigelsen uden for Danmark, også har succes med at bevare eller øge beskæftigelsen inden for Danmarks grænser.

Der udflyttes stadig væk kun arbejdspladser fra Danmark i et forholdsvis beskedent omfang, nemlig i størrelsesordenen 5.000 job brutto. Til sammenligning oprettes og nedlægges der hvert år totalt set 250.000 job i Danmark. Samtidig sker der også indflytning af arbejdspladser, når udenlandske virksomheder investerer i Danmark.

Det er alt sammen en naturlig udvikling. I en åben verden bevæger virksomhederne sig hen, hvor det er bedst at etablere sig, og hvor der er dygtige medarbejdere. Ingen lande kan længere lade stå til eller hvile på gårsdagens succes.

Der skal nye ideer til, for at Danmark kan blive frontløber. Nye ideer er den første forudsætning for at kunne skabe vækst og arbejdspladser. Derfor må vi satse stærkere på forskning og udvikling. Vi skal have uddannelse og forskning i verdensklasse. Vi har et godt grundlag. Vores folkeskole, gymnasium, erhvervsskoler, universiteter, ja, hele vores uddannelsessystem har mange kvaliteter, som vi skal værne om.

Men der er også meget, vi kan gøre bedre. Vi skal have en bedre folkeskole, en skole, der ruster børnene til fremtidens Danmark i en global verden. Derfor har regeringen lagt op til at give det faglige niveau i folkeskolen et gevaldigt løft.

Efter folkeskolen skal alle unge have yderligere uddannelse. For et par generationer siden

var det for mange danskere nok med en folkeskoleuddannelse, men den går altså ikke længe. Alle må uddanne sig enten bogligt eller praktisk, nogle begge dele.

Vi skal ruste os til et mere omskifteligt arbejdsmarked, og arbejdsgiverne skal også leve op til deres ansvar ved at sørge for de nødvendige lære- og praktikpladser.

Vi skal have flere til at tage en videregående uddannelse, og vi skal uddanne til beskæftigelse, ikke til ledighed. Uddannelserne skal tilpasse arbejdsmarkedets behov.

Der skal anvendes 10 mia. kr. til især forskning i de kommende år frem til 2010. Men det er ikke en blankocheck, for vi skal have kvalitet for pengene. Vi skal opbygge forskningsmiljøer i verdensklasse, og vi skal forske i de ting, som samfundet har brug for. Forskning i naturvidenskab og teknik er blevet nedprioriteret igennem de sidste år, og det skal der rettes op på.

Så skal der gøres meget mere for vidensspredningen i Danmark, altså at få resultaterne ud også til yderområderne, hvor erhvervslivet i særlig grad har brug for vækst. Kvaliteten skal sikres ved at øge konkurrencen om midlerne. De, der er bedst til at opfylde forudsætningerne, får også midlerne.

Endelig skal vi have flere iværksættere, som kan skabe baggrund for den nødvendige vækst og fornyelse.

Det er faktisk en holdningsproces, vi her taler om. Der bør i virkeligheden ikke være en afgangsklasse i vores uddannelsessystem, som ikke har haft et tilbud om undervisning i, hvordan man starter egen virksomhed.

Det er alt sammen ambitiøse mål, men jeg tror, at vi kan nå dem, og der er ingen tvivl om, at nedsættelsen af Globaliseringsrådet er et godt bidrag hertil. Jeg synes faktisk, at der er grund til at rose regeringen, for det første fordi den tager udgangspunkt i hensynet til, hvordan det danske samfund klarer sig i fremtidens globaliseringsudvikling, og for det andet fordi regeringen på et meget tidligt tidspunkt tog initiativet til at nedsætte Globaliseringsrådet med den åbenhed, som det er præget af.

Jeg skal derfor sige, at vi fra Venstres side slutter os den linje, der er lagt, og glæder os over, at vi sideløbende, også internationalt, har bragt dette på banen.

Til slut skal jeg på vegne af Venstre, De Konservative og Dansk Folkeparti fremsætte følgende:

Forslag til vedtagelse

»Globaliseringen rummer store udfordringer og muligheder for det danske samfund. For at ruste Danmark til globaliseringen opfordrer Folketinget regeringen til at udarbejde en offensiv strategi, som bl.a. sigter på

- at forbedre det danske samfunds evne til at skabe nye job gennem en god konkurrenceevne for danske virksomheder, en stærk iværksætterkultur samt innovation i så vel den private som den offentlige sektor,
- at skabe bedre muligheder for opkvalificering til nye job,
- at højne det faglige niveau i folkeskolen,
- at sikre alle unge en ungdomsuddannelse,
- at øge antallet af unge, der får en videregående uddannelse,
- at styrke forskning og udvikling.

Strategien skal forstærke Danmarks konkurrencekraft og sammenhængskraft. Folketinget understreger det mål, at Danmark fortsat skal være blandt de rigeste lande i verden og samtidig et helt og trygt samfund uden store økonomiske og sociale skel.«

(Forslag til vedtagelse nr. V 29).

Første næstformand (Svend Auken):

Vi beder ordføreren om at blive stående.

Der er nu fremsat følgende forslag til vedtagelse: (*Se foran*). Også dette forslag indgår herefter i forhandlingerne.

Der er foreløbig to, der har bedt om korte bemærkninger. Den første er hr. Kim Mortensen.

(Kort bemærkning).

Kim Mortensen (S):

Der er jo i den her debat en tendens til, at det er nogenlunde de samme ord og overskrifter, der bliver brugt. Derfor kunne det være interessant at komme lidt længere ned i substansen.

Mit spørgsmål handler om forskning. Situationen er, at man faktisk har kunnet se, at der er sparet penge på forskning, og at regeringen har lukket øjnene for det behov, der har været for at tilføre ekstra midler. Er Venstres ordfører nu i lyset af Globaliseringsrådets anbefalinger klar til at kaste en masse penge ind i forskning?

Kunne det ikke give anledning til en smule bekymring om, hvorvidt det apparat, der skal modtage den her investering, de forskere, der skal være til stede, og den struktur, der skal være i forskningsverdenen, også er der, når re-

geringen på et eller andet tidspunkt langt om længe er klar til at kaste penge ind i det?

(Kort bemærkning).

Svend Erik Hovmand (V):

Jeg synes, at der er grund til at understrege, at vi startede regeringsperioden med at fylde et hul op med 8 mia. kr., det var faktisk ganske mange penge. Nu øger vi indsatsen med 10 mia. kr. frem til 2010, og på finansloven, som netop er blevet vedtaget, er der foreløbig afsat godt 2,8 mia. kr. i perioden fra 2006 til 2009 til nye forskningsinitiativer. Heraf er 1,7 mia. kr. en del af regeringens strategi og godt 1,1 mia. kr. fra de såkaldte UMTS-reserver.

Samlet medfører finansloven for 2006, at forskningsbevillingerne i år ligger 440 mio. kr. over niveauet for 2005. Jeg synes faktisk, at det er ganske pænt. Vi arbejder os hen imod det mål, vi har sat os, og der er ingen tvivl om, at vi skal nå det.

(Kort bemærkning).

Kim Mortensen (S):

Jeg tror, at vi har fået den gennemgang af finansloven i salen før. Mit spørgsmål gik meget konkret på, om man ikke kunne have den frygt, at de strukturer, de forskere, og den forskningsverden, der skal levere den her ekstra indsats i en situation, hvor man er presset og dele er nedlagt, ikke vil være i stand til det.

Jeg har et andet spørgsmål, som går lidt mere konkret på konkurrenceevnen. Vi er jo i en situation, hvor vi på trods af alle odds klarer os fantastisk godt i konkurrencen med de andre lande. Vi er også i en situation, hvor vores lønmodtagere fra Danmark er fantastisk eftertragtede som arbejdskraft. Vi har nogle virksomheder, der har noget helt unikt at byde på, når vi snakker om medarbejdere.

Kunne ordføreren prøve at give et bud på, hvad man mener er kendetegnende for, at danske håndværkere og danske virksomheder klarer sig så godt i konkurrencen?

(Kort bemærkning).

Svend Erik Hovmand (V):

Allerførst vil jeg igen hæfte mig lidt ved forskningen, og hvorvidt man er i stand til at aftage de penge, der er afsat. Det tror jeg faktisk.

Jeg synes, at udviklingen går fantastisk i øjeblikket. Antallet af anmeldte patenter stiger. Der var 117 i 2000 og 271 i 2004. Hvis man tager antallet af optagne på bacheloruddannelserne, er

der også her tale om en voldsom stigning på 7-8-9 pct. Jeg synes virkelig, at der er kommet fokus på og gang i den udvikling, som spørgeren antyder.

Med hensyn til vores særlige evne er det da rigtigt: Danske håndværkere har en særlig evne. Det er derfor, at vores byggeeksport på mange områder virkelig har klaret sig godt i europæisk sammenhæng igennem mange år. Det er derfor, at vi på en række andre områder også er i stand til at klare os.

Lad os f.eks. tage den vedvarende energi. Der er ikke noget andet land end Danmark, som er så langt fremme, som vi er, fordi vi netop har satset, forsket og udviklet nye vindmøller. Det gælder også spørgsmålet om solenergi og en lang række andre energiformer. Vi er faktisk gode på en række områder, og det giver mig ingen bekymringer. Det ødelægger altså ikke min nattesøvn, dette her.

Kl. 14.45

(Kort bemærkning).

Per Clausen (EL):

Nu vil jeg ikke gå længere ind i tallene vedrørende forslaget. Det har jeg haft anledning til at excellere i mange gange sammen med viden-skabsministeren. Men jeg vil spørge lidt mere til indholdet. Hr. Svend Erik Hovmand lagde meget vægt på, at både forskning og uddannelse skulle være noget, vi havde brug for. Risikerer vi så ikke, at det bliver meget tilbageskuende? For hvis nu, når vi snakker om forskning, vi skal forske i ting, som vi kan leve af om 20, 30, 40 år, er vi så ikke nødt til at forske i noget, vi faktisk slet ikke ved om vi har brug for?

Det samme gælder uddannelsen. Hvis vi skal uddanne unge mennesker og ældre mennesker til fremtiden, handler det så ikke også om at slippe uddannelserne fri meget mere end at forsøge på at detailstyre dem i retning af det, som vi i dag mener at vide at vi havde brug for i går?

(Kort bemærkning):

Svend Erik Hovmand (V):

Spørgeren har selvfølgelig ret i, at man aldrig kan vide, præcis hvad det er, vi har brug for om 30 eller 40 år. Selvfølgelig kan man ikke i detaljer sige det, men det, vi kan gøre, er, at vi kan bruge alle de ressourcer, vi har i det danske samfund, på at satse på det, vi tror på, og i det samarbejde, vi har med andre stater på forskningssiden, også satse på det, vi tror på vil blive fremtiden.

Bedre kan vi jo ikke gøre det, og jeg synes, at hvis vi ser på de resultater, vi har opnået, ikke mindst i de seneste år, så er det faktisk ganske pænt. Jeg har nævnt et par eksempler her for den tidlige spørger, og jeg tror, vi kunne finde en række andre eksempler på, at når danske virksomheder klarer sig godt også i eksporten til Østeuropa og Kina og en række andre asiatiske lande, som er i stor vækst i øjeblikket, så er det jo, fordi vi ved, hvor vi skal satse, og vi er gode til at satse der, hvor der er behov for det.

(Kort bemærkning).

Per Clausen (EL):

Når det går godt nu, må det jo skyldes noget, der er gjort i fortiden, måske faktisk for en del år siden. Men det er mere det fremadrettede, som interesserer mig, for det er jo det, vi kan gøre noget ved.

Nu nævnte ordføreren selv vindenergien, den vedvarende energi, som et eksempel på, at vi havde satset rigtigt for 20-30 år siden, fordi det gjorde, at vi fik økonomisk vækst, plus at vi i dag har en større anvendelse af vedvarende energi end de fleste andre lande.

Er det så ikke bare et eksempel på, at der her var noget, vi for alvor skulle satse på? For pointen er jo, at der i hvert fald er én ting, der vistnok er nogenlunde sikker, og det er, at olien og de fossile brændstoffer er blevet betydelig dyre om 30-40 år, end de er i dag – den smule der er tilbage – så det ved vi altså der skal satser på.

Hvorfor er miljøfolk og mennesker, der har forstand på energi og den slags, så overhovedet ikke involveret i Globaliseringsrådets arbejde? Hvorfor er det element slet ikke inddraget? Hvorfor hører man ikke om det, når statsministeren kommer med en redegørelse?

(Kort bemærkning).

Svend Erik Hovmand (V):

Altså nu vil jeg sige, at for det første er der en række erhvervsorganisationer, Dansk Industri osv., der er involveret. For det andet vil jeg sige, at når man fra spørgerens side netop fremhæver energien som et af de områder, hvor vi har været gode, så er det også et eksempel på et af de områder, hvor vi stadig væk er gode, og hvor vi fortsat vil være gode.

Hver anden vindmølle i verden er produceret i Danmark, hvert tredje fjernvarmerør i verden er produceret i Danmark. Vi stormer frem, når det drejer sig om udvikling på energiområdet på en lang række områder også ud over vind- og

fjernvarmeteknologien. Vi har altså her oparbejdet en teknologi og en viden, som er second to none, og som vi selvfølgelig arbejder videre med.

Det gælder også på en række andre områder, tag det medicinske område, se, hvad Novo Science har lavet. Der er en lang række eksempler på solstrålehistorier, hvor dansk erhvervsliv og dansk forskning har klaret sig godt i udlandet.

(Kort bemærkning).

Steen Gade (SF):

Det, der undrer mig, når jeg hører Venstres ordfører, er, at der slet ikke er nogen henvisninger til, at vi også skal tilrettelægge den vækst og den jobskabelse, så de er med til at løse nogle af de fælles globale problemstillinger. Den tidligere spørger nævnte vind. Det er rigtigt, at det tjener vi penge på, men det har jo også en anden funktion. Det har den funktion, at vi er med til at løse klimaproblemerne. Så jeg vil spørge hr. Svend Erik Hovmand: Hvorfor lægger regeringen, hvorfor lægger Venstre ikke op til på den måde at tænke globalt og lokalt sammen, hvilket jo burde være meningen med en globaliseringsstrategi – i hvert fald efter min opfattelse?

Kl. 14.50

(Kort bemærkning).

Svend Erik Hovmand (V):

Jeg er så glad for det spørgsmål. Det er, som om ordføreren for forespørgerne helt har set bort fra, at der sideløbende med det, der foregår på hjemmebanen, også foregår en lang række aktiviteter med danske initiativer på udebanen. Vi har taget en række initiativer i EU og i WTO med henblik på at sikre bedre vilkår for udviklingslandenes afsætningsmuligheder i de veludviklede lande. Vi har taget en række initiativer på miljøområdet – tag f.eks. Grønlandsinitiativet her sidste sommer. Vi har på en lang række områder, også på den internationale bane, været med, når det drejer sig om den globale udvikling.

(Kort bemærkning).

Steen Gade (SF):

Jo, selvfølgelig gør en regering noget, når den sidder.

Det, jeg fokuserer på, er regeringens og også Venstres snævre fokus på, at globalisering kun er noget med konkurrence, der er blevet global. Det er da også problemerne, der er blevet globa-

le, og det er det, jeg anklager Venstre for ikke at have fokus på. Vi skal da se på konkurrenceevnen, det er vi enige om, men hvorfor skal vi ikke også se på, hvordan vi kan løse de fælles problemer? Og hvor er EU pludselig blevet af? Kan vi tro, at vi bliver verdens rigeste land her i Danmark uden at involvere EU, uden at have en strategi for, hvordan vi vil arbejde sammen i Europa og ændre EU's politik på nogle områder? Det forekommer mig naivt, måske dumt.

(Kort bemærkning).

Svend Erik Hovmand (V):

Jeg vil bare i al stilfærdighed gøre opmærksom på, at vi gang på gang har understreget, hvor vigtigt det er for de underudviklede lande, at der skabes en friere adgang til markederne. Det er godt for dem, og det er godt for globaliserings internationale værdi, at vi gang på gang har deltaget aktivt og konstruktivt i diskussionerne på miljøområdet, hvor vi ikke bare er det førende land i verden, når det drejer sig om teknologi, men hvor vi også på en række områder har taget initiativer til de fremtidige globale spørgsmål om miljø, som spørgeren her rejser, eksempelvis det initiativ, der blev taget i Grønland sidste sommer. Jeg synes, det var et fremragende initiativ, som jeg tror alle lande var glade for blev taget.

(Kort bemærkning).

Marianne Jelved (RV):

For historieskrivningens skyld vil jeg gerne sige, at vi i efteråret 2005 sammen med videnskabsministeren udmøntede den næste fase, om jeg så må sige, for det, vi kalder UMTS-midlerne til forskning, nøjagtig som vi gjorde i efteråret 2001, men hvor vi ikke nåede at blive færdige, fordi valget blev udskrevet, hvorpå den nye VK-regering gennemførte udmøntningen af det, vi kalder UMTS-midlerne til forskning. Der er sådan set ingen forskel.

Jeg vil gerne spørge Venstres ordfører, hvad Venstres politik sådan overordnet er med hensyn til forskningsmidlerne, og jeg tænker her især på, hvordan man vil fremme den frie grundforskning, og hvad Venstre egentlig forstår ved den frie grundforskning.

(Kort bemærkning).

Svend Erik Hovmand (V):

Nu skal jeg ikke gå ind i en detaljeret drøftelse af spørgsmålet om forskningen og grundforskningen, en nærmere beskrivelse af, hvordan vi i de-

taljer vil fremlægge vores politik. Det tror jeg videnskabsministeren både har gjort og gerne vil gøre i detaljer.

Det, der er afgørende for os, er at sikre en forskning, som sørger for, at det danske samfund og det danske erhvervsliv er klart i spidsen, når det drejer sig om den internationale konkurrence. Det hænger selvfølgelig sammen med grundforskning, det er jeg helt opmærksom på, men vi mener faktisk, at det er utrolig vigtigt, at vi styrer en større del af forskningsmidlerne hen der, hvor vi har reelt brug for dem, hvor vi kan skabe arbejdspladser for danske lønmodtagere i Danmark.

(Kort bemærkning).

Marianne Jelved (RV):

Der sagde hr. Svend Erik Hovmand lige stikordet, at det er bedre, vi styrer forskningsmidlerne hen, hvor vi får noget ud af dem – og der går jeg ud fra, at »vi« er politikerne. Er det virkelig Venstres mening, at politikerne er bedst til at vide, hvor vi skal satse henne? Det er politikere! Er de bedre end forskerne, universitetsfolkene, og virksomhederne?

(Kort bemærkning).

Svend Erik Hovmand (V):

Den gamle klassiske diskussion tror jeg ikke vi behøver at spille Folketingets tid med. Der har vi jo lavet et værn af sikkerhedsforanstaltninger for at forhindre, at det netop er sådan, at politikere i alle detaljer skal bestemme forskningen. Vi har jo særlige forskningsråd og strategiske forskningsråd og en række andre gode folk, som er i stand til bedre at vurdere det, end fru Marianne Jelved og jeg er.

Kl. 14.55

Første næstformand (Svend Auken):

Vi siger tak til ordføreren, og så går vi videre i ordførerrækken. Den næste er hr. Kim Mortensen.

Kim Mortensen (S):

Globalisering er blevet et af tidens mest anvendte modeord, og desværre er der også en tendens til at anvende globaliseringen som samlebetegnelse for al den usikkerhed og utryghed, vi oplever at hverdagen er fyldt med.

Globaliseringen og dens udfordringer er ikke et naturfænomen, der er dumpet ned fra den politiske himmel. Globaliseringen er skabt af mennesker og af menneskers lyst til at udforske ver-

den, handle med hinanden og desværre også udnytte og udbytte hinanden.

Således har globaliseringen medført vækst og udvikling i verdens samlede velstand. Verden er altså samlet set blevet rigere, men paradokset er, at for mange lande og for mange landes befolkninger har globaliseringen betydet, at de er blevet fattigere, og at uligheden er blevet større.

Den store politiske forskel i globaliseringspolitikken er den samme så vel nationalt som internationalt. Her i Danmark har vi en regering, hvis ambition er at skabe mere velstand og flere muligheder for dem, der har, alt imens uligheden i den danske befolkning vokser; en strategi, vi også ser i andre lande ledet af højreliberale kræfter, og hvor svaret altid er det samme: mindre velfærd, flere penge til dem, der har, og lavere lønninger til de ansatte.

Socialdemokratiets ambition er at udnytte globaliseringen til at skabe velstand og fordele velstand; altså at vi fortsat kan opretholde et rigt og velfungerende samfund; at vi fortsat kan have et samfund med en høj beskæftigelse og et fleksibelt arbejdsmarked; at vi kan opretholde et samfund med gode uddannelser og et velfungerende socialt system; at Danmark har overskuddet til både menneskeligt og økonomisk at hjælpe verdens fattige lande.

Globaliseringsrådet har fat i en række gode og rigtige diskussioner, men hånden på hjertet forstår vi godt de repræsentanter i Globaliseringsrådet, der frygter, at regeringen blot ønsker at bruge de kloge ord og de gennemarbejdede oplæg til at tage endnu et skridt på vejen mod den minimalstat, der jo er endemålet.

Derfor har vi hidtil kunnet bogføre regeringens præstationer som besparelser, centralisering og ensretning i uddannelsessystemet, nedskæring på velfærd og fortsatte skattelettelser til de mest velhavende, manglende offervilje i den nødvendige forskning og innovation og manglende ambitioner på et voksende efteruddannelsesområde.

Selvfølgelig skal vi en anden vej, og det danske socialdemokratiske velfærdssamfund er et mønstereksempel på, at god økonomi og lige muligheder kan gå hånd i hånd. Velfærden skaber værdier og er dermed et selvstændigt konkurrenceparameter for Danmark i den globale økonomi.

Skiftende socialdemokratiske regeringer i 1990'erne satsede på mere velfærd, bedre uddannelse og en stærk økonomi, og ikke mindst derfor er Danmark placeret helt i toppen på li-

sten over verdens mest konkurrencedygtige lande, og ikke mindst derfor scorer Danmark topkarakterer over de lande, der tilbyder erhvervslivet de bedste betingelser.

Danmark har med andre ord vist, at konkurrencen om at klare sig i globaliseringen ikke handler om mindre velfærd og mindst mulig skat for de velstillede, men handler om at have et samfund med en stærk sammenhængskraft og et stabilt arbejdsmarked.

Alle ved, at globaliseringen har både vindere og tabere. Det er derfor afgørende, at vi også har en regering, der er indstillet på at gøre noget for dem, der risikerer at tabe på globaliseringen, dem, der kommer i klemme i den globale konkurrence i forbindelse med udflytning af arbejdspladser, kapitalfondenes kortsigtede opkøb af danske arbejdspladser og import af billig udenlandsk arbejdskraft.

Skal vi skabe flere vindere, og skal vi dæmme op for bekymring og utryghed, så er det nødvendigt, at Danmark ikke kun kigger indad og udelukkende fokuserer på, hvad der skaber job og velstand i Danmark, men i lige så høj fokuserer på, hvad der skaber større global sammenhængskraft; dvs. en mere retfærdig verden uden fattigdom og sult med sikring af menneskerettighederne samt global og lokal miljømæssig bæredygtighed.

Vi har sammen med SF og Det Radikale Venstre fremsat et forslag til vedtagelse, der opfordrer regeringen til at droppe den smalle nationale dagsorden og herunder se debatten om globaliseringen i et bredere perspektiv.

Vi skal anbefale Folketinget at bakke op om det forslag til vedtagelse, der dermed er fremsat.

Første næstformand (Svend Auken):

Tak til ordføreren. Så går vi videre i ordfører-rækken, og den næste bliver hr. Bøgsted.

Kl. 15.00

Bent Bøgsted (DF):

Ja, så står jeg her langt om længe efter genvordigheder med fly og deslige, der ikke flyver på grund af de forskellige dårlige situationer, der også kan opstå i forbindelse med globaliseringen, hvor man prøver at lave alt om. Men jeg passer mit arbejde og kommer alligevel.

Hvad er globalisering egentlig? Jeg synes, det er lidt svært at sige, hvad globalisering er. Er det en tilpasning af de mindre udviklede lande til industrilandene, eller er det en tilpasning af industrilandene til de mindre udviklede lande?

Det kan være lidt svært at bedømme. En gang imellem får man den opfattelse, at globalisering handler om, at industrilandene, heriblandt Danmark, skal bringes ned til den standard, som de mindre udviklede lande har. Og det er der jo ikke nogen herhjemme der som sådan er interesseret i, i hvert fald ikke så mange.

De seneste år har der været en større tilpasning af verdenssamfundet i gang. Vi har set lande, som vi har betragtet som ulande, udvikle sig til industrilande, der pludselig er stærke konkurrenter til den industrialiserede vestlige verden. Det gælder især lande som Kina og Indien, men også det nu opløste Sovjetunionen er der sket en kraftig udvikling med. Og det gælder især de østlande, der er blevet optaget i EU. De vil få stor indflydelse på den udvikling, vi ser og fremover vil se i Danmark.

Vi har oplevet, at danske virksomheder er kommet under pres fra de lande, der oplever en kraftig industriel udvikling. Det har betydet, at virksomhederne har set mod øst, hvor et stort marked og en øget samhandel pludselig har åbnet sig. Det har så medvirket til, at et stort antal arbejdspladser er blevet flyttet til især Kina og Østeuropa, hvor der er betydelig lavere omkostninger, hvilket vi i Danmark ikke har mulighed for at konkurrere med.

Det har også betydet, at arbejdspladser er bukket under, netop fordi de ikke har kunnet klare sig i konkurrencen med de produkter og det arbejde, der bliver udført i andre lande. Derfor har virksomhederne været nødt til at lukke, og dermed har vi tabt arbejdspladser, selv om de ikke er blevet flyttet ud. Det gælder især de arbejdspladser, der ikke kræver nogen uddannelse.

Vi har også set andre job, der kræver bedre uddannelse, opstå. Det er selvfølgelig også noget af det, som vi fremover skal satse på. Det er vigtigt, at vi, for at vi skal klare os i globaliseringen og på verdensmarkedet, skal dygtiggøre os. Det skal vi blive ved med. Men vi må desværre også erkende, at vi ser tiltag fra EU, der er med til at undergrave det danske arbejdsmarked, som er højt udviklet i forhold til Østeuropa. Der var det måske bedre, hvis tiltagene gik på at tilpasse Østeuropa til Vesteuropa i stedet for at tilpasse Vesteuropa til Østeuropa. Hvorfor skal der hele tiden fra EU's side arbejdes på at forringe det danske arbejdsmarked?

Regeringen har nedsat et Globaliseringsråd, der snart skal komme med et bud på, hvad der kan og skal gøres for at tilpasse Danmark til den

øgede globalisering. Vi vil så håbe på, at det, de kommer med, ikke bliver en yderligere forringelse af mulighederne for at drive erhverv i Danmark. Vi har jo set eksempler på, hvad en i vore øjne forfejlet EU-politik kan medføre. Tænk bare på transportsektoren, der er ved at blive ødelagt. Derfor skal vi fremover være mere kritiske over for de tiltag, EU kommer med. Et godt eksempel, der trods alt blev stoppet, var havnedirektivet, der virkelig ville have kostet arbejdspladser.

Vi skal fremover være optagede af at sikre, at den danske arbejdsstyrke har de kvalifikationer, der er behov for. Det gøres kun ved at øge efteruddannelsen, og ved at vores skoleelever leverer den faglige kvalitet, der kræves.

Vi skal også sikre en stærk iværksætterkultur, men det kan altså ikke hjælpe, at det bliver pizzeriaer og grønthandlere, der bliver sat i gang. Der skal være mere nytænkning. Et eksempel her er akvakultur, hvor der er et meget stort potentiale. 37 pct. af verdens fisk er opdrættet i akvakultur. Danmark har 5-6 pct. af opdrættet, men 80-90 pct. af udstyret til akvakultur bliver produceret i Danmark, og der er virkelig stort potentiale her.

Vi skal nok ikke være så bange for at satse, for det kan give en meget stor udvikling for Danmark på verdensmarkedet, og samtidig kan det være med til at sikre det danske arbejdsmarked. Vi skal være mere fremadrettede og tænke nyt i den udvikling, vi skal have herhjemme, samtidig med at vi ikke glemmer yderområderne, hvor der er en stærk overrepræsentation af lavtuddannede job. Derfor skal vi også gøre, hvad vi kan for at sikre dem.

Kl. 15.05

(Kort bemærkning).

Steen Gade (SF):

Jeg vil gerne spørge hr. Bent Bøgsted, hvad den opmærksomhed på korttidsuddannede, som jeg er helt enig med ham i, så fører til af politik.

Jeg tror, at Dansk Folkeparti ligesom vi er enige i, at EU's støtteordninger til sukkerproduktionen skal gå ned og også gå længere ned i fremtiden. Det betyder jo, at der er nogle, der bliver arbejdsløse på grund af det på Lolland-Falster. Jeg vil spørge, om Dansk Folkeparti så er klar til at presse regeringen for at lave nogle særlige tiltag i de regioner, som kommer i klemme på grund af den globale konkurrenceudvikling og her afskaffelsen af EU's sukkerordninger.

(Kort bemærkning).

Bent Bøgsted (DF):

Vi vil gerne være med til at sikre udviklingen i yderområderne, helt sikkert. Jeg synes bare, at det er et lille problem.

Det er altså en kritik af regeringen, for det er ikke noget, vi har indflydelse på. Men som arbejdsmarkedsordfører ville jeg hullets gerne have, at der var noget mere sammenhæng mellem arbejdsmarkedspolitik og arbejdsmarkedsuddannelserne. Arbejdsmarkedsuddannelserne er blevet flyttet over under undervisningsministeren. Dermed ikke sagt, at undervisningsministeren gør et dårligt arbejde, men der mistes lidt af sammenhængen i de tiltag, der skal til for at sikre udvikling i yderområder for lavtuddannede og for faglige uddannelser. Der ville jeg gerne have, at regeringen ville se på, om man kunne skabe lidt bedre sammenhæng, når det ligger i to ministerier. Det tror jeg kunne være med til at sikre den udvikling.

Men når man begynder at skabe udvikling, opstår der tit et spil mellem partierne herinde, sådan at når der skal sikres tiltag i et område, så er der et parti, der siger, at de vil have det i et andet område.

Man kan se, at Sikringsstyrelsen er havnet i Esbjerg i stedet for at komme til Storstrøms Amt, som vi havde ønsket fra starten. Det var sådan et politisk pingpongspil, der begyndte der, og det er ikke sagen, det er ikke det, yderområderne ønsker.

(Kort bemærkning).

Steen Gade (SF):

Nej, men alligevel tak for svaret, for en del af en strategi, som handler om, hvordan vi klarer os i Danmark, må jo også indeholde en meget stærkere regionalpolitisk satsning, end der er lagt op til nu. Det synes jeg at jeg kan høre hr. Bent Bøgsted er enig i, og det vil jeg så bare have bekræftet.

(Kort bemærkning).

Bent Bøgsted (DF):

Jeg er da enig i, at der kan ske en afmatning af yderområderne, hvis man begynder at spekulere på regioner.

Et eksempel, som er meget aktuelt lige for tiden, er jo alt det her om Femern Bælt-forbindelsen. Det kan jo være med til at udvikle Storstrømsregionen, men det er godt nok også med til at afvikle Nordjyllandsregionen, så det er sådan et spil. Man giver noget et sted, og så ryger

der noget et andet sted, og det er det, man skal prøve at se i en helhed.

Jeg kan godt se, at det kan være lidt svært at skabe udvikling et sted og så skulle undgå at skabe afvikling et andet sted. Men det er noget af det, vi skal være meget opmærksomme på fremover.

Første næstformand (Svend Auken):

Tak til ordføreren. Så går vi videre i ordførerrækken. Den næste ordfører er fru Marianne Jelved. Undskyld, det er hr. Per Ørum Jørgensen. Jeg er blevet slået ud af det, fordi jeg blev så fascineret af fru Marianne Jelved foran.

Per Ørum Jørgensen (KF):

Hvis det skal være damerne først, så kan jeg da godt gå med til det.

Første næstformand (Svend Auken):

Så retfærdigt er det ikke. Værsgo til hr. Per Ørum Jørgensen.

Per Ørum Jørgensen (KF):

Tak for det.

I Det Konservative Folkeparti er vi meget glade for, at man har taget initiativ til denne debat. Det er jo et emne, som vedrører os alle, og globalisering behøver jo ikke at være specielt kompliceret.

Jeg kan huske fra mit tidligere erhverv som sælger, at jeg på et tidspunkt havde kontakt med en lille virksomhed ude i Vestjylland, som skulle overtales til at få etableret en hjemmeside. Det skulle helst ikke koste for mange penge, men det lykkedes da at få et par sider op at køre, og lige pludselig skete der det, at det her firma, der kun havde haft ordrer i Danmark, fik en henvendelse fra de skotske statsbaner om de her mobile cementblandere, som det handlede om. Det viser, at der ofte ikke skal ret meget til, men at globaliseringen jo også i mange tilfælde kan være en ganske kompliceret affære.

Kl. 15.10

Det er det ikke mindst for dansk erhvervsliv, hvor vi lige nu er i en overgangsfase fra landbrugssamfund til industrisamfund. Vi kan se i Østen, at prisen på kommunikation og containertransport rasler ned, og det er to ben, der er med til at bære globaliseringen. Ikke nok med, at vi lever i en global landsby, vi handler nu også alle sammen i det globale supermarked. Hver eneste dag kommer der nye produkter ind

over grænserne, og det er noget, der udfordrer os alle.

Skal vi så være bange for globaliseringen? Nej, det har vi absolut ingen grund til her i Danmark. Vi har virksomheder, som er i stand til at imødekomme den udfordring og opgave, der ligger med globaliseringen.

Nu nævnte jeg før Vestjylland. Jeg kommer selv fra Herning, hvor vi så syersken, der forsvandt for mange år siden, og det viser, at vi altså er i stand til at løse den udfordring, der ligger. Men jeg vil så sige, at det altså også kræver noget hjælp fra os politikere. Det kræver, at vi har de rette uddannelser, at vores unge mennesker ikke kommer ud af folkeskolen uden at kunne læse eller skrive, at vores unge mennesker får sig en ungdomsuddannelse, og at vi får væsentlig flere unge igennem de videregående uddannelser. Det tror jeg faktisk vi alle er enige om. Forskellen er bare, at den tidligere regering lod de her ting sejle, så resultatet var, at hver femte elev, der forlod folkeskolen, hverken kunne læse eller skrive. Det er altså ikke den bedste forudsætning til at imødekomme globaliseringen, skal jeg hilse og sige.

Det er forskellen. Nu er der kommet faglighed på programmet, flere timer i dansk, flere timer i historie osv., og nu sker der noget på det her område, så vi ikke svigter vore unge mennesker.

Vi har også brug for ildsjælene. Vi skal tænde ildsjælene her i Danmark, og det er vigtigt, at vi også tager fat her, så vi får skabt så mange innovative virksomheder som muligt. I den forbindelse vil jeg gerne sige, at der jo med den nye kommunalstruktur ligger et kæmpe potentiale lokalt, regionalt og sammenkoblet med en national indsats til at sikre, at vores virksomheder bliver så innovative, at de kan klare sig endnu bedre på den globale scene.

Så vil jeg godt komme ind på den grønne dagsorden, som forespørgselsstilleren har bragt ind i debatten.

Der er jo ikke noget i det arbejde, der ligger i Globaliseringsrådet, som forhindrer, at man sætter en grøn dagsorden i den forbindelse. Jeg kan ud fra de debatoplæg, som indtil videre har været, ikke se, hvad det er, der forhindrer, at det grønne og det om vedvarende energi osv. er noget af det, vi skal diskutere.

Denne regering har gjort meget. Allerede i forbindelse med UMTS-forhandlingerne, som vi så for nylig og som også fru Marianne Jelved var inde på, blev der netop afsat 35 mio. kr. til at

styrke forskningen i vedvarende energi, og det er da et klart signal om, at det er i den retning, man vil gå. Det er også en retning, som vi kan blive nødt til at gå i på lang sigt, men jeg kan virkelig ikke se, hvad der skulle forhindre, at det er noget, som inddrages i det arbejde. Tværtimod, der ligger jo altså meget innovation her.

Så er det ganske interessant også at høre Socialdemokraterne i den her debat hagle løs på regeringen med, at den skærer ned, og at der snart ingen grænser er for de ulykker, der rasler over Danmark. Det må jo være udtryk for, at Socialdemokraterne ikke selv har et projekt, når de kaster sig over regeringen på den måde.

Jeg synes, at Socialdemokraterne skulle tage at åbne øjnene, kigge ud i samfundet og så være med til at komme med nogle konstruktive bud på, hvordan Danmark kan klare sig i en globaliseret verden. Det ville klæde Socialdemokraterne. Vi glæder os utrolig meget til, at vi ser noget konkret og præcist fra Socialdemokratiet om, hvordan den her opgave skal løses.

Første næstformand (Svend Auken):

Vi beder ordføreren om at blive stående. Der er foreløbig tre på min liste. Hr. Steen Gade er den første.

Kl. 15.15

(Kort bemærkning).

Steen Gade (SF):

Til betragtningen om, at der ikke er noget, der forhindrer en grøn dagsorden, er svaret: Nej, det er der jo ikke. Det, jeg ikke kan forstå, er, at regeringen ikke kan lave en strategi, der viser, at man kan få ting til at hænge sammen i politik både globalt og lokalt. Det må jo være ideen i at kalde det globalisering.

Jeg ved ikke, om det giver anledning til en bemærkning, men jeg vil stille et spørgsmål om innovative virksomheder og kreative virksomheder, som jeg tror hr. Per Ørum Jørgensen kaldte det: Er De Konservative klar til at nyvurdere vores flygtninge/indvandrerpolitik, så vi også kan tiltrække folk, der virkelig er innovative, folk, der virkelig er kreative? Det er jo ikke så let at få dem lokket til København, hvis de bliver præsenteret for, at hvis de har den forkerte hudfarve og i øvrigt ser lidt forkerte ud, så er de ikke så velkomne her.

(Kort bemærkning).

Per Ørum Jørgensen (KF):

Jeg tror, alle er klar over, at vi står i en situation, hvor vi har brug for så mange kloge hoveder som overhovedet muligt. Nu vil jeg nok ikke være så negativ i den henseende som hr. Steen Gade. Hvis vi ser på praktikpladserne, ser vi jo faktisk, at de har været en succes integrationsmæssigt, at der har været en stigning på det område. Det synes jeg er positivt.

Jeg synes også, det er positivt, at vi netop, når det gælder unge af anden etnisk herkomst, i vores folkeskole nu tager fat, så vi ikke svigter dem, og så de får de faglige kundskaber, der skal til, for at de kan få en uddannelse og dermed også komme ind på det danske arbejdsmarked. Det synes jeg faktisk er en kæmpe tjeneste og et kæmpe skridt i den rigtige retning.

Men i Det Konservative Folkeparti lægger vi ikke skjul på, at vi også er åbne over for at se på nogle modeller, der eventuelt kan tilføre højtuddannet arbejdskraft til Danmark fra udlandet.

(Kort bemærkning).

Steen Gade (SF):

Jeg regnede egentlig også med, at det sidste var sådan. Men er hr. Per Ørum Jørgensen så også klar til at give et andet signal end det, der er blevet givet de sidste år i Danmark? For som jeg ser det, er det i hvert fald sådan, at skal vi tiltrække også folk fra udlandet, kreative miljøer og innovative virksomheder, så må vi have noget af den dunst, som Dansk Folkeparti har lagt over Danmark, væk.

(Kort bemærkning).

Per Ørum Jørgensen (KF):

Jeg synes måske ikke, det er helt fair, at jeg her som medlem af Det Konservative Folkeparti skal forholde mig til, hvad hr. Steen Gade måtte mene om Dansk Folkepartis politik og vores omdømme i udlandet på baggrund deraf.

Det er ikke så lang tid siden, jeg var en tur i New York og på Museum of Modern Art og så dansk design, snakkede med forretningsfolk derfra, og der må jeg altså sige, at det renommé, som hænger ved Danmark, var jeg absolut ikke flov over. Tværtimod. Jeg voksede måske lige et par centimeter. Det er altså noget, som jeg oplever, når jeg kommer ud. Jeg ved ikke, hvad det er for et renommé, hr. Steen Gade henviser til.

(Kort bemærkning).

Kim Mortensen (S):

Tak til ordføreren, også for den store interesse for at læse aviser her de sidste par dage. Det er rart at se, at ordføreren følger med.

Jeg har et spørgsmål. I både ordførertalen og i de spørgsmål, der var under hr. Steen Gades indlæg, koncentrerede den konservative ordfører sig meget om, at vi skal lære mere, og skoleeleverne skal lære mere. Vi skal være dygtige, og vi skal op på et højere niveau. Jeg synes, vi sammen skal glæde os over, at der faktisk er et meget stort antal dygtige unge mennesker, der kommer ud af folkeskolen med nogle fantastiske kvalifikationer, der er med til at gøre, at det her land faktisk klarer sig fantastisk godt i konkurrencen.

Socialdemokratiet er med i det folkeskoleforlig, som vi lige har lavet aftale om, og hvor Det Konservative Folkeparti er med, så jeg kan kun være enig i, at vi også skal styrke fagligheden. Men kunne ordføreren ikke sådan prøve at sige, om der er andre ting, som ordføreren kan få øje på, som stiller Danmark godt i konkurrencen, ud over lige faglighed? For der må være et eller andet, der gør, at vi kan klare os og udgøre en forskel, når vi ved, at en række andre lande er lige så dygtige fagligt, som vi er.

(Kort bemærkning).

Per Ørum Jørgensen (KF):

Jamen det er da godt, at Socialdemokraternes ordfører glæder sig over de unge mennesker, der kommer ud af vores folkeskole. Det gør vi så sandelig også i Det Konservative Folkeparti.

Der, hvor kæden hopper af, og der, hvor det er svært at glæde sig over tingene, er for de 20 pct., der ikke kan læse og skrive. Der kvitterer vi da for, at Socialdemokraterne også er med til at gå ind og tage ansvar, så vi får ændret den udvikling. Det er altså svært at glæde sig over, at så mange unge mennesker ikke kan læse og skrive, når de forlader folkeskolen, og det tror jeg egentlig også hr. Kim Mortensen er enig med mig i.

Kl. 15.20

Så hvad danskerne er dygtige til? Vi er dygtige til mange ting, det har vi jo set. Vi er gode til at omstille os, vi er gode til design, vi er gode til at være kreative, men vi skal også have fagligheden med, og de ting udelukker jo ikke hinanden. Men vi har mange kompetencer, og derfor er jeg absolut heller ikke så nervøs på nationens vegne, når det kommer dertil.

(Kort bemærkning).

Kim Mortensen (S):

Jeg er glad for den sidste bemærkning, for det er første gang, jeg har hørt en konservativ ordfører bekræfte, at der faktisk er en række ting, som vi lærer i det danske uddannelsessystem, som handler om samarbejde, som handler om innovation, som handler om kreativitet, som handler om at få hovedet til at følge med armene og benene, når man skal udføre et stykke arbejde. Det er lige præcis dér, Danmark gør en forskel i forhold til en række andre lande.

Så mit spørgsmål skulle så være, om Det Konservative Folkeparti sammen med Socialdemokratiet vil være med til i det her uddannelsessystem at sikre, at vi ikke får ødelagt den dimension af de danske uddannelser i kampen for at styrke fagligheden og det faglige niveau.

(Kort bemærkning).

Per Ørum Jørgensen (KF):

Jeg fornemmer ligesom, at Socialdemokraternes ordførers præmis er, at hvis man styrker fagligheden, så ødelægger man det kreative og det innovative, og der er jeg absolut ikke enig. Jeg mener ikke, at de to ting er modsætninger. Tværtimod mener jeg faktisk, at de sagtens kan gå hånd i hånd, men det, vi i hvert fald ved, er, at begge dele er nødvendige.

Jeg mener faktisk, at der er mange gode initiativer, også når vi snakker om Globaliseringsrådet, og det er jo egentlig det, der er temaet her i dag, f.eks. at vi med hensyn til vækstiværksættere får skabt en iværksætterkultur også i vores uddannelser. Ikke at vi skal til at have det som fast fag på skoleskemaet, men sådan at vi også i Danmark styrker den del hos de unge mennesker og får dem overbevist om, at de kan nogle ting, at de skal turde tage chancen med hensyn til at skabe nogle ting, så vi får mere iværksætterånd i vores uddannelser. Det er faktisk meget spændende.

(Kort bemærkning).

Per Clausen (EL):

Det med folkeskolen er jo en meget sjov ting. De Konservative og Socialdemokraterne har jo i årevis været enige om, at en af de vigtigste målsætninger var at reducere udgiften pr. elev, og noget tyder på, at den nuværende regering har bedre held med det end den tidligere regering.

Jeg ved ikke, om hr. Per Ørum Jørgensen ved noget, som jeg ikke ved, men hvordan er det nu med de der 20 pct., der ikke kan læse og skrive?

Så det anderledes ud, da vi sidste gang havde en borgerlig regering i en årrække og den nuværende undervisningsminister holdt op som undervisningsminister? Var tallene da bedre? Eller var de bedre, dengang hr. Per Ørum Jørgensen gik ud af folkeskolen, for slet ikke at snakke om dengang, jeg gik ud af den? Jeg synes, det fremstilles meget, som om det åbenbart lige er den socialdemokratiske regerings skyld i 1990'erne, at det ikke ser så godt ud. Det er så den ene pointe.

Den anden pointe er, at hr. Per Ørum Jørgensen talte meget om kreativitet. Så kan jeg bare ikke helt forstå, hvorfor det, man lægger fokus på, og de, man involverer i Globaliseringsrådet, jo f.eks. er Microsoft med patenter osv., hvorimod hele det kreative miljø, der findes omkring open source, open standard osv. inden for it-teknologien, slet ikke er involveret i arbejdet. Det synes jeg måske er lidt besynderligt, når man nu snakker meget om kreativitet og innovation.

(Kort bemærkning).

Per Ørum Jørgensen (KF):

Nu skal jeg ikke påstå, at jeg ved noget, som hr. Per Clausen ikke ved. Jeg ved, at hr. Per Clausen stiller mange spørgsmål, så der er åbenbart meget, som hr. Per Clausen ikke ved. Men jeg vil sige det sådan: Er det med hensyn til folkeskolen nu noget, der er opstået under den tidligere regering alene? Nej, det er det ikke, det er jo et svigt, der går mange år tilbage – det er det – og Det Konservative Folkeparti har også stået uden for folkeskoleaftalerne i mange, mange år.

Men det er jo ikke særlig konstruktivt bare at kigge tilbage og så sige: O.k., I var jo ikke bedre alligevel. Det, der er konstruktivt, er at komme med nogle bud på, hvordan vi imødekommer den her globalisering. Jeg tror da også, at Enhedslisten må have nogle bud på, hvad det er, der skal få Danmark til at klare sig i den internationale konkurrence. Det var da mere konstruktivt.

(Kort bemærkning).

Per Clausen (EL):

Nu stiller jeg mange spørgsmål til hr. Per Ørum Jørgensen, fordi han er en af de politikere fra regeringspartierne, der undertiden svarer på det, man spørger om. Det er der ikke så mange af dem der gør. Men her lykkedes det nu ikke helt. Det var jo hr. Ørum Jørgensen og ikke mig, der startede med at kigge tilbage, for der skulle lige afleveres en giftighed til SR-regeringen – og det

kan der være gode grunde til, ingen tvivl om det.

Men jeg spurgte også om noget andet, og det er i hvert fald fremadrettet: Synes hr. Per Ørum Jørgensen ikke, at det er besynderligt, at man i Globaliseringsrådet har lagt så meget vægt på at få inddraget Microsoft, så der er en meget solid repræsentation fra det firma, hvorimod hele det miljø, der findes omkring åbne standarder og open source, hvor i hvert fald mange mener at der er gode udviklingsmuligheder, erhvervs- muligheder og beskæftigelsesmuligheder for Danmark, er fraværende? Det synes jeg godt kunne være interessant at få et svar på, når nu hr. Per Ørum Jørgensen selv lægger meget vægt på det innovative i arbejdet for at sikre Danmarks overlevelse i globaliseringen.

Kl. 15.25

(Kort bemærkning).

Per Ørum Jørgensen (KF):

Nu skal jeg ikke kunne sige, hvad hr. Per Clausen har imod Microsoft som sådan. For mig at se rummer Microsoft da faktisk meget innovativt. De har jo i hvert fald vist, at de har kunnet produktudvikle, og det er et spørgsmål, om ikke vi her i Danmark kan lære af dem. Nu er de oven i købet her i nationen med ret mange arbejdspladser i Danmark, og det synes jeg ikke vi skal være så kede af det. Tværtimod er det da faktisk en rigtig god mulighed for danske virksomheder og danske forskningsmiljøer, som samarbejder med Microsoft, for at blive klogere. Det synes jeg ikke ubetinget er negativt. Tværtimod er det måske i den retning, vi skal gå, at vi skal gøre det attraktivt for udenlandske virksomheder at slå sig ned her.

Derfor er der heller ikke noget forkert i, at de er inddraget i arbejdet i Globaliseringsrådet. Jeg tror faktisk, de har meget at bibringe det arbejde netop på baggrund af den succes, og at de egentlig har bevist, at de kan være en spiller på den globale scene.

(Kort bemærkning).

Marianne Jelved (RV):

Hr. Per Ørum Jørgensen appellerer til, at ordførerne her i salen skal være konstruktive. Det vil jeg også gerne appellere til den konservative ordfører om at være i stedet for at træde på den folkeskole, som faktisk præsterer et kæmpestort stykke arbejde under ofte meget vanskelige vilkår. Hvor ved hr. Per Ørum Jørgensen fra, at der

er 20 pct. af eleverne i folkeskolen, der ikke kan læse og skrive? Hvad er kilden til den viden?

(Kort bemærkning).

Per Ørum Jørgensen (KF):

Det er der jo adskillige undersøgelser der har vist, ikke mindst PISA-undersøgelsen, som jo efterhånden er ganske velkendt i den danske offentlighed. Jeg føler ikke, det er et spørgsmål om at træde på den danske folkeskole. Tværtimod vil jeg sige, at det er det modsatte, at man hele tiden har en intention om at skabe en bedre folkeskole. Det tror jeg egentlig også fru Marianne Jelved har den samme intention om. Så kan vi være uenige om medicinen. Vi mener, vi har den rigtige medicin ved at styrke fagligheden.

(Kort bemærkning).

Marianne Jelved (RV):

Der er ikke nogen mennesker i denne verden, som er imod at styrke fagligheden. Det er jo bare ord. PISA-undersøgelsen viser overhovedet ikke, at der er 20 pct., endsige 16 pct. eller 17 pct., der ikke kan læse og skrive. Det står der ikke noget om i PISA. Så kan man sige, at der er en restgruppe på 20 pct., der ikke gør en kompetencegivende uddannelse færdig efter folkeskolen. Det skulle så være folkeskolens skyld.

Jeg tror, vi skulle prøve at lave en optælling af, hvor mange folketingsmedlemmer der egentlig har gjort deres uddannelse færdig. Vi har p.t. en udviklingsminister, der ikke har gjort sin uddannelse færdig, og som hører til restgruppen. Vi har også medlemmer af den radikale folketingsgruppe, som hører til restgruppen, som heller ikke har gjort deres uddannelse færdig.

Så skulle vi ikke lige prøve at nuancere billedet af den forkætrede folkeskole, så 60.000 lærere ikke efterhånden er ved at få grå hår i hovedet over den kritik, som er totalt uden grund i virkeligheden, og som hagler ned over dem dag efter dag fra veloplyste politikere? Det sidste skulle være ironisk.

(Kort bemærkning).

Per Ørum Jørgensen (KF):

Jeg fornemmer på fru Marianne Jelveds udtalelser, at der jo må være et ambitionsniveau til forskel på, hvad det er for en folkeskole, vi skal have. Det kunne faktisk være rigtig godt at tænke sig, når man ser billedet af den lille purk på vej til skole, på vej til børnehaveklasse eller 1. klasse, videbegærlig og med lyst til virkelig at få noget med i rygsækken, at de, der gik ud af folke-

skolen den anden vej, når de gik ud af 9. eller 10. klasse, var lige så videbegærlige. Det er altså ikke tilfældet, vil jeg sige til fru Marianne Jelved. Det har sejlet i alt for mange år. Vi kan ikke svigte vore unge ved ikke at give de rette kompetencer.

Så kan man tage alverdens undersøgelser, men når alt kommer til alt, så er det jo fakta, og det er fakta, at der er for få, der får en ungdomsuddannelse, og at der er for få, der får en videregående uddannelse. De ting hænger sammen.

Første næstformand (Svend Auken):

Så siger vi tak til ordføreren, og nu er det fru Marianne Jelved som ordfører.

Marianne Jelved (RV):

Der er utrolig mange banaliteter i denne verden. Bare verden kunne leve af det. Jeg skal såmænd også indlede med et par: Globaliseringen er her, og den går ikke væk. Den manifesterer sig i forandringer, store og små, som påvirker vores arbejdsmarked, vores hverdag, vores kultur og meget, meget mere. Og faktisk skaber den for mange mennesker stor usikkerhed.

Kl. 15.30

Nu er globalisering jo aldeles ikke noget nyt. Globalisering har fundet sted, jeg havde nær sagt, lige siden hjulet blev opfundet, men det går bare meget stærkt i disse år, og det rammer meget synligt og meget hurtigt på mange arbejdspladser og mange andre steder i samfundet. Og det skaber bekymring, usikkerhed.

I virkeligheden er globaliseringen jo udtryk for en konkurrence, som er stigende, om markeder, om viden, om ideer, om talenter, om gode uddannelser og meget, meget mere.

Vi har noteret os, at regeringen har valgt at tage hele det store tema op, som jo er meget, meget komplekst og sammenhængende, i Globaliseringsrådet. Jeg indrømmer, at det synes Det Radikale Venstre ikke er noget helt fremragende idé, men regeringen må jo finde sin arbejdsform, som den nu kan bedst.

Vi har brugt tiden, mens vi venter på regeringens initiativer, på at lave vores egen udgave i Det Radikale Venstre, der hedder »Det kreative Danmark«, og det rejser vi rundt i landet og snakker med utrolig mange forskellige slags mennesker om, fordi det også handler om de udfordringer, vi står over for, og mulige svar og mulige løsninger.

Vi har et rigtig godt udgangspunkt i Danmark, for via vores uddannelsessystem og vores

kultur, vores foreningsliv, vores frivilligsektor, alle de traditioner, som har skabt Danmark, har vi en eksperimenterende og kreativ tilgang til vores omverden. Dansk film, design, vindmøller, andelsbevægelse, man kunne blive ved, er udtryk for det.

Det betyder ikke, at alting bare kan være, som det er. Globalisering betyder netop, at alting er nødt til hele tiden at blive kigget på, for at vi kan finde ud af, om vi gør det rigtige eller vi skal gøre det bedre. Vi skal gøre det bedre på vores uddannelse, i vores folkeskole, i vores forskning, i vores innovative forsøg, altså iværksættelsesmuligheder osv. Ingen steder gør vi det dybest set godt nok, men der er ingen grund til at lamme folks og menneskers åbenhed over for at tage fat i fremtiden på en konstruktiv og tillidsfuld måde i samarbejde med naboer, venner, arbejdskammerater osv. osv. ved hele tiden at sige, at det er forfærdeligt, det, der foregår. Det er ikke forfærdeligt, det, der foregår, men det kan blive det, og der er meget af det, regeringen gør, som gør, at man kan frygte, at det kan gå galt.

Jeg har lige netop set, at der er indgået en ny aftale om et nyt formål for folkeskolen, og der står sandelig, at folkeskolen i samarbejde med forældrene skal *give* eleverne kundskaber og færdigheder. Det er en meget, meget forældet måde at opfatte læring på: tankegangen om, at man fylder viden, kundskaber og færdigheder på børn. Det trækker folkeskolen en helt forkert vej. Og sådan er der så meget.

Vi har også brug for at opruste, for at skabe den tillid, som mennesker har brug for, når deres arbejdsplads bliver nedlagt, så vi genetabler mulighederne for, at man kan selv rundtomkring i lokalsamfundet – det er folkeoplysning, det er folkeuniversiteter, det er Foreningsdanmark, det er den frivillige sektor – og give dem bedre muligheder. Lige nu drukner det hele i besparelser og i bureaukrati, så man næsten ikke fatter det.

Derfor har vi nu skabt en overskrift – det er banalt igen, jeg beklager: Slip skolerne fri, slip uddannelserne fri. Hvad ligner det at lave en universitetsreform med eksterne bestyrelser for at skabe bedre forbindelse mellem aftagerne af universiteterne og universiteterne selv, og så sidder regeringen her i sin visdom med sit flertal og afskaffer gruppeeksamen?

Hvad var det, statsministeren sagde i en af sine nylig afholdte taler? Han sagde: Vis samfundets institutioner tillid. Og hvad er det, der

sker? Der sker en bureaukratisering, en regulering og en kontrol, som dræber utrolig meget.

Det er jo ærgerligt, at der kun er 5 minutter, det var tider, dengang der var 20 minutter, men jeg vil gerne også nå at sige, at Danmark jo også som et rigt land – og det er jo utroligt, at vi er så velfungerende og så rige, og at vi kan så mange ting med så elendige institutioner, vi har i vores bagage, som Det Konservative Folkeparti ikke har været medansvarlig for, det er rigtigt, men vi klarer os dog – er dybt afhængigt af vores omverden, vi er dybt afhængige af, at vi kan få de internationale samarbejdsorganisationer til at fungere og trække den rigtige vej, til at øge forskningen, og der er vi enige med statsministeren i, at der skal sættes ind i EU-samarbejdet og skabes opbakning, så der kan trækkes med på noget, der kan rejse vidensniveauet og forskningen i hele EU.

Kl. 15.35

Men slip dog institutionerne fri, tro på folk, giv dem nogle muligheder. Vis tillid, giv ansvar. I virkeligheden er det jo en meget industrisamfundsagtig måde at tænke på, når man skaber reguleringer og kontrol og styring, som vi ser på flere og flere områder i samfundet. Det er jo en industrisamfundsmåde at tænke på. Det er slet ikke sådan, moderne virksomheder tænker. De sætter nogle andre mål op, som engagerer medarbejderne, som giver medarbejderne mulighed for at bruge deres kreativitet, skabe resultater, finde nye veje, nye løsninger. Det er det, der er brug for, og det er det, »Det kreative Danmark« skal handle om.

Derfor en appel til statsministeren om at se de muligheder, som faktisk kunne være der, hvis man turde slippe Danmark fri. Det er det, Det Radikale Venstre vil arbejde for.

(Kort bemærkning).

Svend Erik Hovmand (V):

Jeg var sådan set glad for at høre fru Marianne Jelveds indlæg, som jo drejede sig om globaliseringsspørgsmålet. Når jeg rejser mig op, er det, fordi jeg stadig væk har en usikkerhed med hensyn til: Hvad var egentlig motivet for at rejse denne her diskussion i dag? Jeg forstod på ordføreren for forslagsstillerne, at han synes, forment, vi diskuterer globaliseringen på, er forkert.

Jeg vil gerne spørge fru Marianne Jelved, som er med i et fælles vedtagelsesforslag: Synes fru Marianne Jelved også, det er forkert, at man har et Globaliseringsråd, som har sat gang i en debat overalt i landet?

Jeg sidder her med to aktuelle avisudklip, et fra Politiken, hvor man taler om universiteternes samarbejde på globalt plan, og et fra en lokal avis, Lolland-Falsters Folketidende, hvor man selv i en folkeskole har fået en meget interesseret debat i gang på baggrund af den hjemmeside, som Globaliseringsrådet udsender, med åbenhed osv. Er det noget, som Det Radikale Venstre kan vende sig imod, at man starter sådan en åben debat?

(Kort bemærkning).

Marianne Jelved (RV):

Nej, regeringen må jo finde sin egen form, sin egen måde at arbejde på. Det blander jeg mig sådant set ikke i. Jeg ville ikke have gjort det på den måde. Vi har en regering, der nu sidder på, er det fjerde eller femte år, og vi venter stadig væk.

I virkeligheden ved vi jo godt, hvad der skal til. Hr. Svend Erik Hovmand har jo været heroppe på talerstolen og fortælle, hvad der skal til. Der er jo ikke noget nyt i det her. Der er jo heller ikke noget nyt i det, statsministeren sagde. Vi er jo sådan set enige om, hvad det er for baner, veje, vi skal gå, og hvor vi skal prioritere.

Men vi venter. Vi vil gerne medvirke, men vi vil også pege på, at Danmark skal holde fast i det, vi har været gode til tidligere: at være et lille land med stor indflydelse, fordi vi har vægtet det globale samarbejde meget højt og været ude med bistandspolitik, bistandshjælp osv.

(Kort bemærkning).

Svend Erik Hovmand (V):

Alt det er meget godt, men det er sådan set ikke det, der er ærindet med mit spørgsmål. Ærindet med mit spørgsmål er alene det lillebitte hjørne, som ordføreren for forslagsstillerne, hr. Steen Gade, nævnte, nemlig motivet for at rejse den her debat, for man syntes, at det var sådan en mærkelig lukket form for debat og politikskabelse osv.

Det forstår jeg simpelt hen ikke, for jeg ved da i hvert tilfælde, at fru Marianne Jelved om nogen er den, der siger: Jamen der er ingen over Folketinget. Og Folketinget kan jo rejse alle de debatter, Folketinget ønsker at rejse, og i alle udvalg har vi stort set haft globaliserings spørgsmål rejst og vendt på en lang række områder, og vi ved, at vi nu har en meget stor debat til gode, når globaliseringsredegørelsen kommer.

Så jeg mener: Hvad er det egentlig for et motiv, man har for at kritisere den måde, regeringen har grebet det her an på?

(Kort bemærkning).

Marianne Jelved (RV):

Jeg synes, det er ærgerligt, hvis vi når til, at regeringen præsenterer en pakke fra Globaliseringsrådets rådgivning, eller hvordan vi nu skal udtrykke det, på baggrund af det forløb her i Folketingssalen, og så er det de temaer, der diskuteres. Man kunne måske godt have diskuteret, og det kunne have været interessant, hvis man havde gjort det: Hvad er det for temaer, der hører med i en globaliseringsdiskussion? Og hvor har vi det danske potentiale henne? Hvad er det for nogen temaer? Hvad er det for nogle veje, vi skal have med?

Kl. 15.40

Der er jeg faktisk enig med SF i, at det er ærgerligt, at vi ikke får den internationale dimension knyttet på det her. Jeg synes, det er meget, meget vigtigt, at vi lægger strategier, og at vi med debatter rundtom i landet involverer danskerne i, hvad EU kan, hvorfor det er vigtigt med den globale dagsorden på udviklingsbistanden, og hvordan vi kan fremme miljøteknologier.

Det jeg synes ville være en virkelig god ting, er, hvis man kunne skabe en selvtilid hos danskerne, ikke pralende og sådan noget, men opfattelsen »vi har gjort det før, og vi kan gøre det igen«, så slagteriarbejderne på Danish Crown i Hjørring ikke skal tabe modet og sige, at alting flytter ud til Kina og Indien. Der er enormt meget, der flytter ud til Kina og Indien, og meget mere, end der har været før, så selvfølgelig er der brug for en indsats, endda en stor indsats, men der er også brug for, at der spredes en tro rundt over hele landet på, at vi kan.

(Kort bemærkning).

Per Ørum Jørgensen (KF):

Nu har jeg ikke andet end grund til at tro, at fru Marianne Jelved ønsker en konstruktiv debat. Der var lige en enkelt sætning i svaret på hr. Svend Erik Hovmands spørgsmål før om, at nu har vi ventet i, jeg ved snart ikke hvor mange år, det var vist lidt flere, end hvad tilfældet er, men fru Marianne Jelved må da anerkende, at der i den periode, siden regeringen tiltrådte i november 2001, har været og stadig er utrolig mange initiativer, som netop har til formål at ruste virksomhederne og skabe de rette kompetencer hos borgerne rettet mod globaliseringen.

Man kan vel ikke sådan konstruktivt sige, at den her regering intet har gjort med hensyn til globaliseringsspørgsmålet?

(Kort bemærkning).

Marianne Jelved (RV):

Det er jo hele tiden et definitionsspørgsmål, hvad der er vigtigst.

Jeg tror, at noget af det, som er vigtigt for også at få Danmark samlet, om jeg så må sige, om den her vej, vi skal udvikle, er, at man f.eks. på arbejdsmarkedsområdet ikke kun – opgaven er stor nok i sig selv – tænker på, hvordan man skaber et større arbejdsudbud, altså flere hændelser og hoveder til arbejdsmarkedet, men faktisk også tænker på: Hvordan kan vi indrette systemer, således at der også bliver en konkret efterspørgsel efter arbejdskraft? Det gælder ikke dem, der går på universiteterne, de skal nok finde ud af det, men dem, som ikke har mulighed for de lange uddannelser, og som ikke tager de lange uddannelser. Hvordan skaber vi en efterspørgsel efter den almindelige arbejdskraft? Det er jo et kolossalt ansvar i de kommende år.

Det er jo netop her, der skabes stor usikkerhed om, hvorvidt vi kan det, og der er vores bud – og det kan man diskutere, men vi er dog kommet med et bud, som vi selv tror på er rigtigt – at skattesystemet skal ændres fuldstændigt. Men der sker ikke noget.

(Kort bemærkning).

Per Ørum Jørgensen (KF):

Det er da korrekt, at der er kommet et bud vedrørende omfordeling af skatter, som ser ganske spændende ud. Nu er man i regeringen jo nok mere ambitiøs på det område, for der laver man reelle skattelettelser, men det er så en helt anden diskussion.

Men fru Marianne Jelved må da også indrømme, at det, der kører i Globaliseringsrådet, jo ikke er det eneste, der foregår i det her land. Der er jo altså plads også i det store rum uden om Globaliseringsrådet. Der har jeg også bemærket, at De Radikale agerer, og det kan jeg kun kvitte-re for.

Så er det ikke korrekt, at vi skal passe på, at vi ikke indsnævrer det her ved at sige: Man kan ikke debattere globale spørgsmål, man kan ikke debattere miljø, man kan ikke debattere arbejdsmarkedsspørgsmål, og alle de her ting skal inddrages? Det må jo et eller andet sted ikke være formålet med Globaliseringsrådets arbejde.

(Kort bemærkning).

Marianne Jelved (RV):

Jo, jeg tror bare, det er vigtigt at tænke på, at de prioriteringer, som politikerne foretager, Folke-

tinget foretager, regeringen foretager, jo giver borgerne en opfattelse af, hvad der er vigtigt i den givne sammenhæng, og efter min opfattelse er det meget, meget vigtigt, at vi hele tiden har den internationale dimension med, når vi laver ændringer i Danmark, fordi Danmark er en del af – og jeg ved godt, at det er en banalitet, men alligevel – og dybt afhængig af sin omverden.

Det indtryk, omverdenen har af os, vores dygtighed osv. osv. er med til at hjælpe os til at være et rigt land. Den måde, vi kan gå ind og være med til at præge miljøudviklingen på, løse potentielle konflikter, skabe hjælp til selvhjælp rundt omkring i verden, hjælpe udviklingslandene til markedsadgang, er alt sammen med til at give Danmark et navn og nogle muligheder i verden. Det er vigtigt, at alle danskere kan se, at det internationale arbejde hører sammen med det nationale arbejde, og at EU er en meget vigtig aktør og medspiller i hele denne her fase, for alene kan Danmark ikke løfte opgaven, men vi kan løfte den i fællesskab, og derfor ville jeg gerne have, at de dimensioner var koblet sammen.

KL 15.45

Første næstformand (Svend Auken):

Vi siger tak til ordføreren. Og så går vi over til den sidste ordfører, og det er hr. Per Clausen.

Per Clausen (EL):

Nu kunne det her jo have været en meget spændende debat om, hvad vi skal stille op både med Danmark og med verden og med den indflydelse, vi har, i en situation, hvor vi kan se massivt stigende rigdom, men også en rigdom, der er ulige fordelt, og en rigdom, der produceres på en måde, som absolut ikke er miljømæssigt bæredygtig.

Det kunne have været en debat om, hvad vi i den situation kunne gøre for at skabe global retfærdighed, ikke bare fordi vi skal være gode og en del af en godhedsindustri, men fordi betingelsen for, at vi kan få en udvikling i Danmark i en verden, som er fredelig, som ikke er præget af terror og af, at vi skal bruge uanede ressourcer på at beskytte os mod terrortrusler, faktisk er, at vi arbejder systematisk på at skabe global retfærdighed.

Det kunne have været en debat om, hvad vi kunne gøre for at medvirke til at skabe lige muligheder for alle mennesker, ikke bare globalt, men også her i Danmark, hvor vi jo kan tale meget om, hvor godt det går, og vi kan tale meget om, at vi skal være meget omhyggelige for at

sikre, at der også bliver arbejde til dem, der ikke får en akademisk uddannelse i fremtiden, men hvor vi jo også burde snakke om, hvordan vi sikrer, at den lille million mennesker, der holdes uden for arbejdsmarkedet i dag, får en plads på arbejdsmarkedet.

De diskussioner kunne være vigtige sammenkædet med spørgsmålet om, hvordan man både nationalt og globalt er med til at skabe miljømæssig bæredygtighed.

Jeg synes ikke rigtig, vi har haft den diskussion, og en af forklaringerne på det er vel nok, at det lige så meget har været en diskussion om form som om indhold, og det er jo sådan set ikke så mærkeligt, for vi befinder os jo i den situation, at hvad regeringen sådan spiller ud med af samlet strategi, må vi enten vente på eller gætte os til.

Nu kan man selvfølgelig sige, at det måske ikke er så svært at gætte sig til mange af de elementer, der indgår i regeringens politik, og nogle af dem er også blevet fremlagt. I hvert fald kan man, når man snakker om formen, konstatere, at fra at have en meget kritisk holdning til råd og nævn har regeringen fået en meget positiv holdning til råd og nævn, og det er vel bare, fordi det handler om, om man nu vurderer, at man selv har sammensat dem, og at de nu har en sammensætning, så de når frem til fornuftige resultater.

I hvert fald kan man sige, at når man snakker om Globaliseringsrådet og andre af de råd, regeringen har sammensat, så er det jo med stor sikkerhed sådan nogenlunde de samme steder, man henter folkene. Det er domineret af ledere fra erhvervslivet og besat med økonomer, der står for helt den samme nationaløkonomiske tænkning, som regeringens eget Finansministerium har, og på den måde har man jo også nogenlunde styr på, hvad det er for nogle råd, man får, når de kommer.

Jeg har tidligere i nogle korte bemærkninger været inde på, at jeg synes, at der også er et par andre områder, hvor man ikke har nedsat Globaliseringsrådet med udgangspunkt i de udfordringer, vi står over for, men mere ud fra nogle traditionelle magtforhold og for at få nogle råd, som svarer til dem, man gerne vil have, for hvorfor er det i grunden, at miljø- og energispørgsmål ikke er i centrum, også i den måde, rådet er sammensat på? Hvorfor er det, at repræsentanterne for dem, som står for den omlægning af vores landbrugsproduktion, som kan give beskæftigelse i fremtiden – det økologiske

– ikke er repræsenteret? Og ikke, fordi jeg har så forfærdelig meget imod Microsoft, eller det kan rettere sagt være lidt ligeegyldigt, om jeg har noget imod Microsoft, men hvorfor er det, at hele det kreative miljø, der findes omkring open standard og open source og det store potentiale, der er der, ikke er repræsenteret? Det viser i hvert fald, at vi næppe skal forvente den store fornyelse.

Enhedslisten har også sit forslag til vedtagelse som konklusion på den her debat, og det skal jeg komme frem med her, og når vi har det, så er det selvfølgelig, fordi vi ikke synes, at de to andre forslag, der ligger, giver noget tilfredsstillende svar.

Vores forslag lyder:

Forslag til vedtagelse

»Danmarks globaliseringsstrategi skal baseres på global retfærdighed, lige muligheder for alle og miljømæssig bæredygtighed. Det kræver en strategi, der

- bryder med EU's og USA's politik over for ulandene, sikrer ulandene mulighed for selv at bestemme deres økonomiske politik, fastholde offentlig service efter eget ønske samt mulighed for at begrænse de vestlige landes og multinationale selskabers adgang til deres markeder og giver dem fri adgang til vores markeder,
- øger Danmarks ulandsbistand – i første omgang til 1,5 pct. af BNI samt gældseftergivelse for ulandene,
- stopper udstødning, nedslidning og stress på det danske arbejdsmarked gennem bedre fordeling af arbejdet,
- satser massivt på uddannelse – herunder efteruddannelse,
- styrker forskningen – særligt den frie,
- omlægger og reducerer Danmarks ressourceforbrug – bl.a. ved en massiv omstilling til vedvarende energi,
- udfaser farlige kemikalier og satser på økologisk omstilling af produktionen og
- sætter åbne standarder og open source-software i centrum i vores it-strategi.«

(Forslag til vedtagelse nr. V 30).

Kl. 15.50

Første næstformand (Svend Auken):
Vi siger tak til ordføreren.

Der er nu fremsat følgende forslag til vedtagelse: (*Se foran*). Også dette forslag indgår herefter i forhandlingen.

Statsministeren (Anders Fogh Rasmussen): Jeg vil gerne sige tak for den debat, vi har haft. Jeg synes, vi har været rundt omkring mange væsentlige emner.

Der er jo en del ordførere, der har beskæftiget sig meget med, om jeg så må sige, at frelse hele verden. Det vil vi jo som politikere gerne, og vi synes jo hver især, vi har det rigtige svar på verdens frelse. Det, jeg godt vil sige med det, er, at der jo ikke er nogen, der er uenig i, at vi gerne vil have en mere retfærdig verden, for nu at bruge det udtryk som hr. Kim Mortensen anvendte. Det er jo ikke det, diskussionen handler om. Vi vil jo alle sammen gerne gøre det bedste for verden.

Men det er nu altså en meget god idé, hvis man vil frelse verden, at man så starter med sig selv. Jeg tror, det var fru Marianne Jelved, der brugte det udtryk, at noget af det, vi skal her, er at sikre, at den slagteriarbejder, der mister sit job, ikke mister modet. Det er jo så rigtigt, som det er sagt, men det tror jeg altså ikke sker ved, at man taler om at frelse verden, det sker altså ved, at man gør noget konkret her i Danmark, for at de arbejdere, som står i risiko for at miste deres job, kan mærke, at der er nogle politikere, som gør noget for, at det danske samfund hurtigere bliver i stand til at oprette nye job til erstatning for de gamle, der bliver nedlagt.

Det er faktisk en helt konkret opgave, vi står med, og det er den, regeringen har sat sig for at løse. Det betyder ikke, at vi nedprioriterer de globale hensyn og ikke har blik for de internationale dimensioner, men vi føler bare, at vi som politikere her i Danmark har et ansvar for at ruste det danske samfund sådan, at de danskere, som føler en risiko for at miste job på grund af globaliseringen, får nogle tilbud, som gør, at de hurtigst muligt bliver i stand til at bestride de nye job, der bliver oprettet til erstatning for de gamle, der bliver nedlagt. Det er jo det, det handler om.

Nu kan det jo lyde så flot, når hr. Steen Gade lægger for, som han gør, og kritiserer regeringen for ikke at have blik for det internationale. Jeg tror, at hr. Kim Mortensen brugte det udtryk, at nu skulle regeringen droppe den smalle nationale dagsorden.

Fru Marianne Jelved var lidt inde på det samme, og ih, hvor det lyder flot, men man skal jo

ikke tage fejl af, at når man hører de pågældende ordførere, så har de jo en fuldstændig national dagsorden. Det handler jo ikke om det globale. Altså, det handler jo om, at de pågældende ordførere bare er uenige i regeringens politik, er uenige i regeringens miljø- og energipolitik, er uenige i regeringens udviklingspolitik, er uenige i regeringens udlændingepolitik – i meget høj grad. Jeg tror oven i købet, at hr. Steen Gade brugte udtrykket, at der ligesom ved Dansk Folkepartis mellemkomst var lagt en dunst ned over Danmark; jeg tror, det var det udtryk, der blev brugt. Jeg synes godt nok, det er et stærkt udtryk i sådan en debat her.

Det handler jo ikke om det globale, det handler jo om, at ordførerne har en fuldstændig national dagsorden, hvor de bare er uenige med regeringen, også om skattepolitikken, og for nogle af ordførernes vedkommende meget uenige i regeringens skole- og uddannelsespolitik. Det gælder jo i hvert fald i udpræget grad for fru Marianne Jelved, kunne vi høre, hvor hr. Per Ørum Jørgensen i hvert fald tilsyneladende fik trådt på et ømt sted.

Så lad os nu ikke tage fejl af, inden man svinger sig alt for højt op, at for de pågældende handler det her jo ikke om en global dagsorden, det er en fuldstændig national dagsorden, hvor man bare er uenig med regeringen på de her områder; og al ære og respekt for det, det er da i orden. I et frit folkestyre skal vi kunne tage en dyst på det, men man skal ikke gøre det til andet og mere end det, det er.

Må jeg så sige til hr. Steen Gade, at det jo ikke er rigtigt, at miljø- og energidimensionen ikke indgår i Globaliseringsrådets arbejde. Jeg kan oplyse, at lige præcis miljø- og energipolitik har været et tema på to af de møder, der har været afholdt om privat forskning og offentlig forskning, og vil være et tema på et af de kommende møder her i februar måned, så det bliver altså tre møder i det hele, hvor det tema har været oppe. Miljø- og energiområdet indgik samtidig som eksempler på områder, hvor Danmark kan få mere ud af at deltage i EU's teknologiinitiativer og forskningsprogrammer. Så faktisk har også EU-dimensionen været draget ind netop på det her område. Så den kritik kan jeg fuldstændig afvise.

Så havde hr. Steen Gade nogle kritiske betragtninger om ulandsbistand og international bistand i det hele taget. Det er jo en gammel diskussion, og lad mig bare kort henviser til, at en kendt international tænketank jo igen har kåret

Danmark til at være det land i verden, der overhovedet har den samlet set bedste internationale bistand.

Endelig efterlyste hr. Steen Gade, at vi skulle inddrage EU-dimensionen noget stærkere i det her arbejde. Der må jeg altså igen melde hus forbi, for det er lige præcis, hvad vi har gjort fra regeringens side fra starten af. Allerede i 2004 spillede vi jo offensivt ud i EU-sammenhæng med at, skal vi sige ruste EU stærkere til at klare globaliseringen ved at lægge op til en meget massiv ekstra satsning på forskning, udvikling og uddannelse i EU-sammenhæng. Faktisk har vi jo fra dansk side foreslået en fordobling af indsatsen på det område.

Jeg vil gerne sige til hr. Steen Gade, at vi faktisk tager vores udgangspunkt i, at det at ruste sig til globaliseringen som udgangspunkt er et nationalt anliggende, men det, man *kan* gøre på EU-plan, bør man gøre. Derfor var vi også glade for her ved beslutningen om det nye budget for 2007-2013 at få en kraftig forøgelse af de midler, der afsættes til forskning og udvikling, og det betyder, at der i 2013 vil være 28 mia. kr. mere til forskning, end der var i 2006. Desuden er det lykkedes at få besluttet etablering af en europæisk grundforskningsfond.

Så jeg må altså afvise kritikken af, at der ikke skulle være EU-dimension i regeringens politik. Vi har bare taget fat på det med EU, allerede inden vi tog fat på Globaliseringsrådet, fordi det er et utrolig vigtigt aspekt.

Fru Marianne Jelved sagde, at nu skal vi huske, at det ikke er forfærdeligt, hvad der foregår. Det kunne man ellers godt få indtryk af, når man hørte i hvert fald dele af fru Marianne Jelveds indlæg. Men jeg er glad for, at fru Marianne Jelved trods alt har det udgangspunkt.

Så sagde fru Marianne Jelved, at vi skulle slippe uddannelserne fri. Jamen det er jo præcis, hvad vi er i gang med. Der er jo bl.a. på de videregående uddannelsesinstitutioner etableret selvstændige bestyrelser, der får mere frihed og ansvar end den styring af universiteterne, vi har kendt under det gamle system.

I det hele taget vil jeg sige, at jeg altid bliver så ganske imponeret, når jeg hører fru Marianne Jelveds ønsker til reformer af det danske samfund. Jeg bliver virkelig hensat i en tilstand af imponerethed og somme tider også undren, for jeg tænker hele tiden på, at fru Marianne Jelved sad som et meget fremtrædende medlem af regeringen fra 1993-2001, og i disse 8-9 år så vi jo ikke noget til alle de reformer, som fru Marianne

Jelved nu pludselig er i stand til at fremføre. Da fru Marianne Jelved sad som et sådant fremtrædende medlem af den tidligere regering, blev der tværtimod fremsat og gennemført forslag om forskellige orlovsordninger, som ikke betød, at man øgede arbejdsudbuddet, men tværtimod sænkede det.

Kl. 16.00

Jeg siger det, fordi fru Marianne Jelved hele tiden har travlt med at skose regeringen for ikke at gøre nok for at ruste det danske samfund økonomisk ved at øge arbejdsudbuddet. Men det, fru Marianne Jelved lagde ryg til som minister, var ikke at øge arbejdsudbuddet, men at sænke det igennem orlovsordninger m.v.

Hvis vi tager uddannelsespolitikken, hvad var det så, der skete i disse mange år, hvor vi havde en radikal undervisningsminister? Det var i hvert tilfælde, må vi jo indrømme, noget andet end det, der sker nu. Men problemet er måske netop, at der var 8-9 år, hvor der ikke blev taget fat på det her med fagligheden i uddannelsessystemet, som vi så har taget fat på, fordi vi tror, at det, der skal til for at ruste det danske samfund bedre, er en højnelse af det faglige niveau allerede fra folkeskolen og hele uddannelsessystemet igennem.

Jeg tror faktisk, man må sige, at den alvorligste fejl, der overhovedet er begået over for de elever i folkeskolen, der har den svageste baggrund, var anvendelsen af det pædagogiske princip, der hed den frie læring, det at sige, at det er eleven selv, der har ansvaret for læringen.

Nu ved vi selvfølgelig godt alle sammen, at det er nødvendigt, at eleven tager et ansvar og er motiveret, og de, der har den stærke baggrund, kan sagtens det, mens de, der har den svage baggrund, ikke kan det. Derfor er jeg nødt til at sige til fru Marianne Jelved, at det er nødvendigt nu at tage skeen i den anden hånd og sige, at der er nogle lærere, som har ansvaret for, at også de elever, som har den svageste baggrund, får højnet det faglige niveau, for det er gennem et bedre fagligt niveau, at de kan klare sig bedre i samfundet.

Hvis vi vil undgå at få et todelt samfund med en elite, der bare kan klare det hele, og en restgruppe, som står tilbage og måske kun har folkeskolen og ingen videre uddannelse, ingen ungdomsuddannelse, og oven i købet en folkeskolebaggrund, der ikke er alt for stærk, jamen så får vi lige præcis et opsplittet samfund med en gruppe, som altid vil få det svært, og det skal vi undgå. Vi skal have en stærk sammenhængs-

kraft, hvor vi får alle med. Det kræver altså, at vi højner det faglige niveau, for det er især til fordel for de elever i skolen, der har den svageste baggrund.

Jeg må sige til Det Radikale Venstre, at det så-dan set er min anklage mod Det Radikale Venstres mangeårige uddannelsespolitik, at man ikke i tide har taget fat på det. Det gør vi så nu, og det gør vi i øvrigt bl.a. i samarbejde med Socialdemokraterne.

Jeg er også imponeret over fru Marianne Jelveds krav til en skatterreform, i betragtning af at det jo ikke ligefrem var sådan en sænkning af skatten, der var på dagsordenen i de 8-9 år, hvor fru Marianne Jelved var medlem af regeringen, tværtimod steg skatter og afgifter jo i gennemsnit en gang om måneden. Det har vi før haft lejlighed til at debattere, så det vil jeg ikke gå yderligere ind i.

Jeg føler trang til at sige det her, fordi vi altså gang på gang som regering skal lægge øre til fru Marianne Jelveds kritik af, at regeringen ikke er ambitiøs nok, når det gælder reformer, og at man skal vente og vente på, hvad regeringen kommer med.

Jeg er altså nødt til at sige, at denne regering hele tiden har reformer på dagsordenen, men vi gør os den umage at forberede det godt og ordentligt, så det ikke kommer som en tyv om natten, men sådan at vi inddrager brede grupper i forberedelsen af denne politik. Sådan har vi gjort det med velfærdsreform, sådan gør vi med globaliseringsreformer, og det er jo derfor, vi har Globaliseringsrådet som ramme om det arbejde.

Kl. 16.05

Jeg er meget glad for, at hr. Svend Erik Hovmand, hr. Per Ørum Jørgensen og hr. Bent Bøgsted kan bakke op om hovedelementerne i den strategi, der er under forberedelse, og det kan vi se udmøntet i det forslag til vedtagelse, som de tre ordførere har fremsat.

Det mål, vi har sat os, er at skabe uddannelser i verdensklasse, og der starter vi allerede i folkeskolen ved at sikre, at vi højner det faglige niveau i læsning, matematik, naturfag og engelsk. Vi understøtter det også med en reform af læreruddannelsen.

Vi skal have en reform af ungdomsuddannelserne, vi sætter det mål, at alle unge skal have en ungdomsuddannelse. Det kræver også en reform af erhvervsuddannelserne, og at der er praktikpladser til alle; der har arbejdsgiverne også et betydeligt ansvar.

Vi sætter det mål, at mindst halvdelen af en ungdomsårgang skal have en videregående uddannelse, og at de videregående uddannelser er af højeste internationale standard.

Som også hr. Bent Bøgsted rigtigt var inde på, er det vigtigt, at vi på arbejdsmarkedet har de bedst mulige tilbud om voksen- og efteruddannelse og opkvalificering, at de modsvarer de udfordringer og de krav, der er i fremtiden, og hele tiden sikrer, at det er moderne tilbud, der svarer til den tid, vi lever i, og netop en reform af voksen- og efteruddannelsessystemet er noget af det, vi i øjeblikket arbejder på sammen med arbejdsmarkedets parter.

Vi sigter på at gøre Danmark til et førende vidensamfund ved den kraftige ekstrasatsning på forskning og udvikling, som jeg beskrev allerede i mine indledende bemærkninger i dag. Vi vil gerne gøre Danmark til et førende vækstiværksættersamfund, altså ikke bare et samfund, der opretter mange nye virksomheder, men som hr. Bent Bøgsted også var inde på, skal det være virksomheder, der giver vækst i antallet af arbejdspladser.

Endelig sætter vi det mål at gøre Danmark til et sådan gennemgribende innovativt samfund, altså et samfund med løbende fornyelse i både den offentlige og den private sektor.

Det understreger jeg særlig, fordi jeg også undrede mig over nogle passager i debatten i dag, hvor det kunne komme til at lyde, som om der er et modsætningsforhold mellem en høj grad af faglighed i uddannelsessystemet og det at være kreativ og fornyende. Det er en falsk modsætning efter min opfattelse.

Tværtimod vil jeg sige, at forudsætningerne for at få noget ud af det kreative er altså væsentlig bedre, hvis der er et godt fagligt udgangspunkt, og derfor er der ikke nogen modsætning mellem faglighed og kreativitet. De to ting skal netop gå hånd i hånd, og vi sigter lige præcis på at nå denne balance i regeringens arbejde med en globaliseringsstrategi.

Jeg vil godt sige, at det har været en god debat, og det er jo ikke forbudt nogen som helst at komme med initiativer, når det gælder at ruste Danmark bedre til globaliseringen, ethvert parti kan jo komme med forslag.

Vi har annonceret fra regeringens side, at vi altså kommer med et udspil i slutningen af marts, og vi synes, vi har forberedt det i bedste danske tradition ved at inddrage brede grupper i det danske samfund, og derefter vil vi så for-

handle det på helt normal vis med Folketingets partier.

Det synes jeg er en forbilledlig og meget, meget åben proces, og jeg er også glad for, at den debat, vi har haft i dag, i højere grad har kunnet komme til at dreje sig om substansen, altså om indholdet, om strategien end om selve formen, for jeg synes, at det er den rigtige måde at gribe det an på i et moderne folkestyre.

Jeg konstaterer også, at der sådan i det store og hele jo i virkeligheden er enighed om hovedelementerne i en strategi for at ruste det danske samfund bedre til at klare udfordringerne fra globaliseringen, og det synes jeg har været meget opløftende.

Fjerde næstformand (Niels Helveg Petersen): Jeg beder statsministeren blive på talerstolen. Der er tre medlemmer, der har bedt om ordet i anden omgang, det er hr. Kim Mortensen, fru Marianne Jelved og hr. Steen Gade.

Men først er der to medlemmer, der har bedt om ordet for korte bemærkninger. Det er først hr. Svend Auken.

(Kort bemærkning).

Svend Auken (S):

Statsministeren har ret i, at det gælder om at sikre Danmark en god placering i globaliseringen, og at den danske politik bidrager til løsning af globale problemer. Derom er der jo faktisk enighed mellem os alle sammen.

Der, hvor uenigheden er, er, når det gælder midlerne, hvad det er for midler, vi skal tage i anvendelse, og jeg vil gerne advare imod to tankegange, som synes at præge Globaliseringsrådets og regeringens arbejde.

Kl. 16.10

Den ene er troen på, at markeds kræfter er langt bedre end en aktiv offentlig politik. Ser vi på de store eksportsucceser, der, hvor Danmark virkelig har klaret sig godt, f.eks. insulineksporten fra Novo Nordisk, høreapparateksporten, vindmølleeksporten, eksporten af fjernvarmerør, så er det eksempler på eksport, der aldrig ville være kommet uden en aktiv offentlig politik, regulering, tilskud, forskning og udvikling.

Den anden tankegang, som jeg vil advare imod, er centralisering og styring af forskningen, nedlæggelse af sektorforskningsinstitutioner, samle alle forskningsinstitutionerne ét sted, fjernelse af en stor del af de frie midler og overlade det til konkurrence. Jeg tror, det er direkte skadeligt. Det er ikke det, man ønsker, og det er

direkte skadeligt for forskningsudviklingen i Danmark. Forskning kan ikke, hvis den skal være produktiv, styres og manipuleres af politikere, uden at det har meget dårlige resultater.

De to advarsler vil jeg gerne give statsministeren.

(Kort bemærkning).

Statsministeren (Anders Fogh Rasmussen):

Det er bestemt velanbragte advarsler, men ud i et tomt rum, for regeringens politik er ikke, som hr. Svend Auken her prøver at fremstille den.

Vi er faktisk af den opfattelse, at et godt supplement til markeds kræfterne er en aktiv indsats, bl.a. på forskningsområdet. Noget af det, vi arbejder med i Globaliseringsrådet, er at forbedre samspillet mellem den private sektor og den offentlige sektor, når det gælder forskning, f.eks. på miljø- og energiområdet.

Regeringen lægger aldeles ikke op til nogen centralisering og styring af forskningen, hvor politikere skal sidde og manipulere med midlerne – for nu at bruge hr. Svend Aukens udtryk. Det, vi lægger op til, er, at der skal være en øget konkurrence om forskningsmidlerne, sådan at vi er sikre på at få den højeste kvalitet i dansk forskning.

(Kort bemærkning).

Svend Auken (S):

Hvis man ser på et af de områder, som flere ordførere i dag har peget på der har været et af de mest succesrige, også eksportmæssigt for Danmark, så er det energipolitikens område.

Dér kom der en såkaldt strategi fra regeringen i sommer, som jeg ved at statsministeren kender, og som han er meget begejstret for, der gik ud på, at man afviklede alle de egentlige politiske målsætninger på dette område og sagde, at nu måtte det hele overlades til markeds kræfterne. Det er da et tydeligt eksempel på, at man overlader det til markeds kræfterne i stedet for at opretholde den strategi, der hidtil har givet de gode resultater.

Hvad angår centraliseringen af forskningen, så er det da rigtigt, at Globaliseringsrådet med regeringens støtte arbejder på at nedlægge velfungerende sektorforskningsinstitutioner og lægge dem sammen med universitetsinstitutioner, og det er da også rigtigt, at en betydelig del af de frie midler bliver frataget institutionerne og lagt over i et forskningsstyringsområde, det, ministeren kalder konkurrence.

(Kort bemærkning).

Statsministeren (Anders Fogh Rasmussen):

Til det første om energi og marked vil jeg sige, at regeringen selvfølgelig stræber efter, at også energimarkedet er så markedsorienteret som overhovedet muligt, for at vi kan sikre, at danske forbrugere får energi til, om man så må sige, ordentlige priser.

Men lad mig vende tilbage til det, Globaliseringsrådet sidder og arbejder med, nemlig faktisk at sikre, at der bliver et ordentligt samspil mellem den private og den offentlige sektor på forskningsområdet, bl.a. om energi og miljø.

Med hensyn til sektorforskningsinstitutioner er det da rigtigt, at om disse så vel som om andre forskningsinstitutioner er der en debat, ikke bare i Globaliseringsrådet, men også uden for, om at skabe tilstrækkelig store forskningsmiljøer i Danmark til, at de kan komme op i international klasse.

Der vil jeg så godt advare hr. Svend Auken imod at låse sig fast i nogle fortidige opfattelser af, hvordan det her skal være, for hvis vi skal sikre, at vi kan tiltrække kvalificerede udenlandske forskere her til landet, og vi kan fastholde kvalificerede danske forskere her i landet, så er det altså nødvendigt, at institutionerne har en sådan størrelse, at de bliver attraktive.

(Kort bemærkning).

Per Clausen (EL):

Statsministeren lægger meget vægt på, at der skal være en tæt forbindelse mellem den offentlige forskning og den private forskning, og det lyder selvfølgelig også meget fornuftigt. Men der er vel et enkelt problem i det, og det vil jeg prøve at anskueliggøre ved at tage energiområdet frem igen.

Hvis man tilbage for 30 år siden havde sagt, at forskningen i energi i Danmark skulle tage udgangspunkt i de behov og de interesser, virksomheder inden for energisektoren havde, og det, de syntes der skulle forskes i, så var der jo ikke kommet noget vindmølleboom, så var vi ikke blevet drivende i vedvarende energi, for det var jo ikke synspunktet.

Er det ikke bare et eksempel på, at ved at tage udgangspunkt i virksomhedernes behov og sige, at forskningen skal tilpasses virksomhedernes behov, risikerer man at lave fremtidsorienteret politik med blikket stift fæstnet på bakspejlet?

(Kort bemærkning).

Statsministeren (Anders Fogh Rasmussen):

Det er jo en aldeles fortegnet fremstilling, hr. Per Clausen her giver af samspillet mellem privat og offentlig sektor, en rigtig gammeldags, forstenet, socialistisk opfattelse af det samspil. Det er jo ikke virksomhederne, der skal styre, hvad der skal forskes i.

Der vil fortsat være en omfattende fri forskning, men det, vi har brug for, er faktisk, at resultaterne af den offentlige forskning hurtigst muligt kommer ud at arbejde, bliver omsat til produktion og dermed beskæftigelse og nytte i det danske samfund.

(Kort bemærkning).

Per Clausen (EL):

Så galt kan det jo gå, når man forsøger at beskrive konsekvenserne af regeringens politik, at man så står for en gammeldags, socialistisk politik. Det er jo trist, men måske kunne statsministeren alligevel også gøre sig nogle overvejelser om det.

Nej, pointen er jo, at uanset hvad statsministeren siger, så er det regeringens forskningspolitik, at den største andel af de offentlige midler skal gives til forskning, hvor der også er private midler. Så er det bare, jeg siger, at hvis man havde brugt den metode til forskning i energi for 20-30 år siden i Danmark, så havde vi i hvert fald ikke fået noget vindmølleboom, og så havde vi ikke fået Danmark i spidsen for en vedvarende energisektor.

Så siger jeg bare, at det måske indimellem vil være en meget bedre idé at sige, at vi faktisk forsøger at skaffe erhvervsudvikling og forskning ud fra den målsætning, at vi vil afkoble Danmark fra afhængigheden af olie og andre fossile brændstoffer, før der ikke er mere nord-søenergi tilbage. Det ville jo blive en målsætning for forskningen og erhvervsudviklingen.

(Kort bemærkning).

Statsministeren (Anders Fogh Rasmussen):

Hr. Per Clausen gentager sit spørgsmål, og jeg vil så gentage mit svar, nemlig at der også i fremtiden vil være en omfattende såkaldt fri forskning i det danske samfund. Men det er altså nødvendigt at forbedre mulighederne for at få resultatet af forskningen i de offentlige forskningsinstitutioner omsat til praktisk produktion og dermed beskæftigelse, for det er et af de punkter, hvor vi ikke er gode nok i Danmark. Vi skaber en masse gode forskningsresultater, men

der, hvor vi ikke er så gode, er til bagefter at få dem omsat til noget praktisk produktion.

Jeg vil sige, at det er sund fornuft, at når man bruger store samfundsressourcer på at skabe interessante forskningsresultater, så bliver de også omsat til noget, der kan komme den brede befolkning til gavn i form af produktion og beskæftigelse.

Fjerde næstformand (Niels Helveg Petersen): Tak til statsministeren. Vi går nu til anden omgang, og jeg giver først ordet til hr. Steen Gade som ordfører for forespørgerne.

Steen Gade (SF):

Tak til statsministeren. Man kan jo ikke lade være at blive lidt imponeret af statsministeren. Det lykkedes statsministeren at sige hus forbi til alt det, der er kritiseret. Så lykkedes det statsministeren at rose sig selv for alt det, han har gjort. Det kan være, det er sådan, det hænger sammen, men man jo sige, at statsministeren er tæt på at være danmarksmester i at sige hus forbi, hver gang nogen kritiserer. Det er jo ikke bare i den her debat, det er jo stort set i alle de debatter, der er både her, i medierne og ude i offentligheden. Så er der noget, statsministeren kan, så er det at sige hus forbi, det har jeg ikke sagt, det har jeg ikke gjort – og så rose sig selv.

Men skulle vi så gå ned i nogle af punkterne: Statsministeren siger f.eks. til en række af os, der har sagt, at miljø- og energipolitik i Danmark hænger uløseligt sammen med at løse verdens klimaproblemer, hvis vi vil udnytte den viden og den udvikling, vi har fået i Danmark, til også at skabe nye job – det var også det, hr. Svend Auken sagde her til sidst – at det har man snakket om. Det blev jeg glad for, da jeg hørte det. Men så har jeg læst et svar, som statsministeren har sendt til Det Økologiske Råd og til firmaet Rockwool, som har sendt en fælles henvendelse med samme synspunkt, som jeg har her. Der kan jeg da forstå på det, at Globaliseringsrådet ikke lægger op til, at man vil udpege det her område som noget vigtigt.

Det kan da godt være, at man har drøftet det, men man har i hvert fald også sagt, at det ikke bliver en udmelding fra Globaliseringsrådet. Det synes jeg det skulle blive, og jeg håber, at statsministeren kunne tage det med sig og sige, at nu har vi drøftet det en del i dag. Der er trods alt tre partier her med et pænt antal mandater bag sig, som mener, det er ganske vigtigt, og så

vidt jeg har forstået, mener Enhedslisten også det er vigtigt.

Kl. 16.20

Statsministeren har selv sagt her, at man har drøftet det, og at man også skal snakke lidt mere om det. Så kunne jeg sige til statsministeren: Jamen gør dog noget mere ud af det, prøv at få det til at hænge sammen, sådan at vi i hvert fald på et enkelt punkt kunne få den sammenhæng, som jeg savner, nemlig mellem verdens globale problemer. Hvad gør vi her, og hvordan udnytter vi det til at få konkurrenceevne og skabe arbejdspladser? Det er den kobling, jeg savner i regeringens udspil, også efter debatten her i dag.

Statsministeren havde nogle betragtninger om, at vi andre var i gang med at frelse hele verden, eller også var det bare, fordi vi ville skrive ned, hvad vi selv mente. Nej, det er faktisk ikke pointen i det her. Pointen er, at jeg ikke mener, vi kan anskue det at skabe job i Danmark og klare os i en global konkurrence adskilt fra, hvordan det går i resten af verden, hvordan samspillet er, og især hvordan samspillet er med en europæisk politik.

Egentlig mener jeg, at hvis man som dansk politiker føler ligesom statsministeren, at vi skal tage udgangspunkt her i Danmark, så er man netop nødt til at have en meget mere international dagsorden end den, statsministeren har lagt op til her.

Globalisering er jo mange diskussioner, som jeg synes man godt kan sammenfatte i to. Den ene er den globale arbejdsdeling og konkurrencen. Den anden er de fælles problemer. Der synes jeg kun, statsministeren tager fat i det med konkurrenceevnen, altså økonomien osv. Det er vigtigt, men det spændende, det, der kan forandre verden, og det, der kunne gøre, at Danmark gjorde en forskel, var at få det koblet sammen til, at det også var med til at løse de problemer, vi har miljømæssigt, med udryddelse af fattigdommen osv.

Statsministeren sagde om EU, at det var man allerede gået i gang med. Ja, man kan også sige, at hele den satsning på forskning var jo en EU-beslutning, som statsministeren var med til at tage 2 år før vi havde sidste valgkamp, nemlig at vi skulle opruste vores forskningsbudget. Det er jo fint nok, men det er dynamikken mellem nationale beslutninger og EU-beslutninger, jeg savner i regeringens tænkning. Jeg håber, det kan komme. Det er jo ikke afsluttet, og i den forstand er jeg jo i hvert fald glad for debatten.

Jeg forstår også, at jeg et eller andet sted, selv om nogle siger, at jeg har været sur undervejs, får lidt ros for, at vi får debatten, fordi det jo altså er den eneste debat, dette Folketing tager, inden statsministeren melder ud.

En sidste betragtning om al den snak om uddannelse osv.: Jeg synes nok, det er et eksempel på statsministerens salgsevner, at han nu kan få det til at ligne et kæmpefremskridt, at alle nu skal have praktikpladser. For et år siden havde vi en kæmpediskussion om det i valgkampen, og hvis vi går 2 og 3 og 4 år tilbage, så har vi også haft kæmpediskussioner om praktikpladser til alle. Det er jo noget, vi går ind for. Det er jo en skamplet for Danmark at vi ikke har fået det.

Min sidste betragtning er så om forslagene til vedtagelse, og jeg skal meddele, at selv om den vedtagelse, der af regeringen og Dansk Folkeparti er fremsat forslag til, ikke rummer det, den burde, så står der jo også nogle ting, som på overskriftsplan ikke er ting, vi kan være imod. Derfor vil vi undlade at stemme og håber, at statsministeren føler sig presset af den her debat til at komme med noget bedre, når Globaliseringsrådet debuterer.

Fjerde næstformand (Niels Helveg Petersen): Jeg skal give ordet til ordførere i anden omgang, og jeg gør opmærksom på, at taletiden er 3 minutter. Det er fru Marianne Jelved.

Marianne Jelved (RV):

Jeg vil gerne understrege over for statsministeren, at jeg ikke er ude på at frelse verden, for verden vil ikke frelses. Jeg er bare ude på at prøve at tage et ansvar der, hvor jeg er i stand til at påvirke nogle ting. Det håber jeg også at statsministeren i virkeligheden er, og det tror jeg også er tilfældet.

Så skal jeg lige sige til statsministerens almindelige oplysning, at hvis man slipper universiteterne fri, så må det også betyde, at man giver universiteterne frihed til selv at træffe afgørende beslutninger. Nu bruger jeg kun en lille flig, men dog en vigtig flig: Hvorfor kan universiteterne ikke få lov til selv at bestemme, om de skal have gruppeeksamen eller ej? Jeg forventer ikke noget svar. Det er et eksempel.

Kl. 16.25

Så har statsministeren overhovedet ikke fatet, at jeg gik ind for reformer i 1990'erne. Nej, for det vil statsministeren ikke indrømme, og derfor undlader statsministeren at tale om,

hvordan dagpengeperioden blev sat ned fra 9 år til 4 år, om ungeindsats, førtidsreform, og jeg kunne blive ved. Lad det ligge. Nej, vi lavede også om på skattesystemet. Vi fortsatte skattereformen fra Schlüterperioden 1985-93 til 1998, og derfor har vi i dag ikke en rentefradragsværdi på nogle og halvfjerds procent, heldigvis for det. Tænk, at der var nogen, der tog modet og turde lave om på det.

Statsministeren mangler jo modet, hvis jeg nu skal drille lidt, eftersom statsministeren beskriver sig selv som en slags Odysseus, der binder sig med sit skattestop til masten af frygt for sirenerne. Regeringen bestemmer jo selv over skattesystemet med sit flertal. Hvorfor skal der sådan en besværgelse til i form af et skattestop? Lad det være.

Der er en meget, meget klar sammenhæng mellem faglighed, altså dygtighed, kreativitet og selvstændighed. Derfor er 1993-folkeskoleloven en meget visionær lov. Vi har ikke sløset med fagligheden, men det er så nemt at bruge den overskrift. Det er så nemt at henvise til PISA, som almindelige mennesker selvfølgelig overhovedet ikke har mulighed for at sætte sig ind i. Der er så mange ting, det er meget nemt at slynge ud i nogle overskrifter, og som lyder som de store sandheder.

Jeg understreger igen: Det Radikale Venstre er *for* at styrke fagligheden. Vi er *for*, at alle får en ungdomsuddannelse. Vi er for stort set næsten alle de pinde, der står her. Men vi er uenige i den måde, regeringen vil gennemføre det på. (*Formanden ringer med klokken*).

Fjerde næstformand (Niels Helveg Petersen): Jeg må bede om lidt mere ro i salen.

Marianne Jelved (RV):

Vi tror, at den måde, regeringen vil gøre det på, trækker den forkerte vej, og derfor er det ærgerligt, at vi ikke er i stand til at få en mere indholdsmæssig diskussion om metoderne.

Der er ikke noget, der hedder – nu skal jeg se, hvad det var, statsministeren kaldte det – den frie læring. Det eksisterer ikke. Jeg ved ikke, hvad det er for noget. Det er bare noget, der bliver sagt. Det er altid lærerens opgave at sørge for, at børnene lærer noget. Det er det, læreren bliver ansat til. Så det der med den frie læring passer ikke nogen steder. Men kravene er blevet større, kravene *skal* være større, børnene *skal* være dygtigere. Deri er vi enige, men vi er ueni-

ge i måden, de skal blive det på. Derfor kommer det jo an på en prøve.

Men læg mærke til, hvor godt Danmark klarer sig. Det er bl.a., fordi vi har haft gode uddannelser – indtil nu.

Fjerde næstformand (Niels Helveg Petersen): Så er det hr. Kim Mortensen i anden omgang.

Kim Mortensen (S):

Nogle få kommentarer til statsministerens bemærkninger om, at der ikke er nogen uenighed om dagsordenen, men at det er en indenrigspolitisk dagsorden, vi er uenige i. Lidt polemisk kunne man jo sige, at det er rigtigt, at vi er uenige i den indenrigspolitiske dagsorden, nemlig hvad det er for en global dagsorden, vi skal have, og vi skal udfylde. Der er vi ikke enige. Vi er ikke enige om, hvad det er for nogle hovedprioriteter, der skal være under de overskrifter, som jeg også har bemærket at stort set alle, der beskæftiger sig med globalisering, er enige om.

Jeg tror, at det er vigtigt for dem, der er utrygge over for globalisering, at vi også interesserer os lidt for, hvad globaliseringen betyder for den sammenhængskraft, som jeg bemærkede statsministeren også havde med i sin tale. Der er en tendens til, at de job, der forsvinder fra Danmark, forsvinder fra udkantsområderne. En stor del af de job, der forsvinder fra Danmark, går ud over de kortuddannede. Derfor er der også under de her overskrifter brug for en målrettet indsats over for de regionale områder; der er brug for en målrettet indsats over for hele vokseneruddannelsen.

Det er jo nogle af de fokuspunkter, man kan sige, det er vigtigt at regeringen, Globaliseringsrådet, også tager alvorligt, når vi diskuterer globaliseringen.

Så var der nogle bemærkninger om, at der ikke er noget modsætningsforhold mellem faglighed på den ene side og kreativitet, udvikling og innovation på den anden side. Nej, det er da sådan set rigtigt, men der er forskel på, hvor høj en prioritet og hvor meget fokus man giver de enkelte lodder i vægtskålen. Der tror jeg også, der er brug for, at vi i vores uddannelsessystem sætter fokus på kreativitet og på innovation, sådan at det implicit er en del af de uddannelser, vi gennemfører, at som en del af det at komme igennem uddannelsen, fylder det her målrettede noget.

Det synes jeg at jeg savner nogle bemærkninger om, det synes jeg at jeg savner en prioritering af i den dagsorden, regeringen lægger frem, også på uddannelsesområdet.

Hermed sluttede forhandlingene.

Afstemning

Forslag til vedtagelse nr. V 29 af Svend Erik Hovmand (V), Bent Bøgsted (DF) og Per Ørum Jørgensen (KF) (se side 3103) vedtoges med 59 stemmer (V, DF og KF); 39 (S, RV, SF og EL) stemte hverken for eller imod.

Hermed var følgende forslag bortfaldet:

Forslag til vedtagelse nr. V 28 af Steen Gade (SF), Kim Mortensen (S) og Marianne Jelved (RV) (se side 3100).

Forslag til vedtagelse nr. V 30 af Per Clausen (EL) (se side 3117).

Hermed sluttede forespørgslen.

Den næste sag på dagsordenen var:

6) Første behandling af lovforslag nr. L 87: Forslag til lov om ændring af lov om et videnskabetisk komitéssystem og behandling af biomedicinske forskningsprojekter. (Videre adgang til udførelse af kliniske forsøg med lægemidler på inhabile forsøgspersoner m.v.). Af indenrigs- og sundhedsministeren (Lars Løkke Rasmussen). (Fremsat 30/11 2005).

Lovforslaget sættes til forhandling.

Forhandling

Inge-Lene Ebdrup (V):

Lovforslaget her handler om en yderligere adgang til udførelse af kliniske forsøg med lægemidler på inhabile forsøgspersoner, og det betyder, at man for personer, der måtte komme på hospitalet og ikke er nærværende, om man så må sige, som er inhabile og f.eks. kan være bevidstløse som følge af et trafiktraume, kan sætte ind med en behandling, som er af videnskabelig